

Sreda, 3. septembar 2008. godine

Svedok Philip Roy Berikoff

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.00 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospodine sekretare, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici i oko sudnice. Ovo je
Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Dobro jutro, gospodine Berikoff.

SVEDOK BERIKOFF: Dobro jutro, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Želeo bih da vas podsetim da ste još uvek pod svečanom izjavom koju ste dali na početku vašeg svedočenja.

SVEDOK BERIKOFF: Shvatam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodo Higgins, vi ste ... Oh, ne, pre nego što počnete, postoji rok koji je utvrđen prošlog ponedeljka u vezi prevoda. Primili smo podnesak Odbrane gospodina Čermaka, ali nismo dobili podneske drugih timova Odbrane, kao ni Tužilaštva. Da li bi Pretresno veće trebalo da shvati da nemate ništa da prijavite? Ako želite da razmislite do posle prve pauze i verifikujete, onda, naravno to je u redu.

ADVOKAT KEHOE: Mislim da bismo mogli o tome da porazgovaramo, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Tada ćemo čuti od strana, osim tima Odbrane gospodina Čermaka nakon prve pauze. Gospodo Higgins, da li ste spremni da nastavite unakrsno ispitivanje?

ADVOKATKINJA HIGGINS: Jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda, Molim vas, nastavite.

svedok: Philip Roy Berikoff

ADVOKATKINJA HIGGINS: UNAKRSNO ISPITIVANJE – NASTAVAK

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Berikoff.
SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dobro jutro, gospodo Higgins.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Koliko se sećam, mislim da smo razgovarali o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P500.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Molim da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P500.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Gospodine Berikoff, pred nama se nalazi dokument Tužilaštva. To je njihov organigram koji prikazuje hijerarhiju hrvatske civilne policije i linije subordinacije, i kao što možete da vidite, počinje od samog vrha, od ministarskog nivoa?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: I ide skroz dole do dna do policijskih stanica na terenu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Može se reći da vi niste, kao što smo juče utvrdili, bili upoznati sa imenima na tom grafikonu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospođo.

prevodioci: Da li govornici mogu da prave pauzu između pitanja i odgovora. Hvala.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Izvinjavam se. Zaista ću pokušati danas da pravim pauze. Žao nam je, primite moje izvinjenje.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Gospodine Berikoff, molim vas, samo bacite pogled na trenutak preko imena na tom grafikonu. Tačno je, zar ne, da se od vrha do dna, kada je reč o rukovodenju i komandovanju, kako je prikazano na grafikonu, ne pominje ime Jurić. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: A ne pominje se ni ime Čermak. Da li je i to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je, takođe, tačno.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Vi niste imali priliku da vidite ovo ranije, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: A znamo da ste posle *Operacije Oluja*, ako izračunamo period od tog vremena, bili zapravo u regionu samo otprilike četiri nedelje?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Ispravno je da kažem da niste bili upoznati sa složenošću strukture u Hrvatskoj kada je reč o Ministarstvu unutrašnjih poslova i civilne policije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: I to je tačno, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Da upotrebim vaše reči, i da stavim to u kontekst, s obzirom na ograničeno vreme koje ste bili тамо, vi ste došli do određenih pretpostavki o načinu kako stvari funkcionišu u Hrvatskoj?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne u celoj Hrvatskoj, gospodo. Međutim, u području u kom sam ja delovao, odgovor na to je da, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Hvala. Prihvatom to. Hvala. S obzirom na to da imam jutros ograničeno vreme, ono što želim da uradim jeste da jedna stvar bude jasna i da se pozabavimo jednim primerom. Da se vratimo sada na vaš dijagram, molim vas, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P745.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Molim da se prikaže na ekranu.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Mislim da sam juče veoma jasno rekla da Odbrana ne prihvata nijednu tačku ovog dijagrama, ali ono što želim da uradim, gospodine Berikoff, je da to iskoristim kao primer. Da li razumete?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Razumem.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Primer koji bih želela da navedem je ime koje se pojavljuje na tom grafikonu. Da uzmemime ime osobe koju ste naveli - major Jurić. Juče ste rekli da niste znali ko je postavio gospodina Jurića. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Da li ste čuli za ime Mate Laušić, koji je bio načelnik Uprave policije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Da li ste čuli za 72. i 73. bataljone vojne policije koji su delovali u Sektoru Jug?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Da li je tačno da vama nisu pokazani nikakvi dokumenti vojne policije od strane Tužilaštva, kako bi podržali ovu tvrdnju o subordinaciji Jurića gospodinu Čermaka?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ta izjava je tačna, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Hvala vam, gospodine Berikoff.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Molim da se na ekranu prikaže dokazni predmet Odbrane broj D267.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Da bih ovo stavila u kontekst za vas, gospodine Berikoff, pregledaćemo ovaj dokument. Prepostavljam da nikada niste videli ovaj dokument, niti da vam ga je pokazalo Tužilaštvo, kao što vidite sa ove naslovne stranice?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nikad nisam video ovaj dokument, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Kao što vidite, ovo je dokument od 2. avgusta, i dok budemo prolazili kroz to, videćete da je to dokument od general-majora Mate Laušića i možete da vidite u desnom delu stranice kome je upućen. Da li vidite to?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: A vidite da se tu nigde ne pominje garnizon. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Molim vas da pređemo na 4. stranicu tog dokumenta, četvrtu od šest. Izvinjavam se, trebalo je da budem preciznija i da kažem da se kninski garnizon ne nalazi na naslovnoj stranici.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Shvatio sam na šta ste mislili, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Hvala vam, gospodine Berikoff. U paragrafu 10, ako pogledate drugi deo tog paragrafa, drugi paragraf paragrafa 10, vidite iz ovog dokumenta koji je nastao u to vreme i ja ću vas odvesti do kraja dokumenta, tako da možete videti ime Mate Laušića. On kaže: "Imenujem majora Ivana Jurića", i ako pregledate ovaj dokument možete da vidite da se to odnosi na njega i pomoći u komandovanju i organizovanju aktivnosti 72. bataljona vojne policije i 73. splitskog bataljona vojne policije i da su komandanti ta dva bataljona potčinjena majoru Ivanu Juriću. Da li vidite to?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Ako biste mogli da pogledate sledeću stranicu tog dokumenta, molim vas. Pošto je jedna stvar koji smo pogledali kontekst izveštavanja, tako da može da bude važno da se utvrdi kome je, u stvari, gospodin Jurić trebalo da podnosi izveštaje. Da li razumete?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Razumem.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Ako pogledamo na ovoj stranici paragraf koji počinje rečima: "Svaki dan u 20.00 časova," pročitajte to za sebe, gospodine Berikoff. Ukratko da kažemo, komandanti 72. i 73. bataljona vojne policije trebalo je da podnose izveštaje gospodinu ... majoru Ivanu Juriću koji će tada podnositи izveštaje

Upravi vojne policije, na čijem čelu je bio general-major Mate Laušić. Da li vidite taj kontekstu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, vidim to, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Još jedan dokument, molim da se prikaže na ekranu ... Oprostite, pre nego što završimo sa ovim dokumentom, ponovo pogledajte na dnu ekrana i videćete kome je to dostavljeno i videćete da se tu ponovo ne spominje kninski garnizon. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Molim da se na ekranu prikaže dokazni predmet Odbrane broj D268.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Dok čekamo da se pojavi na ekranu, to je dokument od 2. avgusta 1995. godine. To je, opet dokument koji šalje general-major

Mate Laušić raznim jedinicama Uprave vojne policije. Možete da vidite da na naslovnoj

stranici tamo piše Uprava vojne policije, UVP? Da li vidite da to piše na dnu stranice?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Molim vas da sada okrenete 3. stranicu tog dokumenta. Ovaj dokument ilustruje proširenje Mate ... oprostite, ilustruje obim Jurićevih zadataka i videćete u drugom paragrafu da se odnosi na saradnju i koordinaciju i sa kim je on to trebalo da uradi. Da li vidite to?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: A ako pređete preko naziva, ponovo se kninski garnizon ne nalazi tamo. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Časni Sude, postoje još četiri druga dokumenta u ovoj seriji koja pokazuju da je bilo u toku izveštavanje između Mate Laušića i majora Jurića 9., 10., 11. i 12. avgusta. Ja ne nameravam da vodim svedoka kroz to, ali sam o tome razgovarala sa svojim prijateljem, gospodinom Russoom i on prihvata da dokumenti po Pravilu 65ter mogu da se uvrste u spis, i ja bih zamolila Pretresno veće za njihov prijem. Mogu da dam reference vezane za dokument da bi se ovo pitanje stavilo u odgovarajući kontekst.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, i ne pitam vas, jer prepostavljam da je gospođa Higgins tačno obavestila Pretresno veće o vašem pristanku, tako da čak iako ne čujem od vas, to je zato što uvek očekujem da se strane tako ponašaju. Dakle, da li možete, molim vas, da nam navedete brojeve po Pravilu 65ter. Sada smo videli dva dokumenta ...

ADVOKATKINJA HIGGINS: Tako je.

SUDIJA ORIE: ...tako da je potrebno da im se dodeli broj.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Oni su već dokazni predmeti pod slovom D, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Oh, da, Da, sećam ih se kao dokaznih predmeta pod oznakom D. Dakle, koji su ostali brojevi dokumenata sa spiska po Pravilu 65ter?

ADVOKATKINJA HIGGINS: Prvi dokument je sa spiska po Pravilu 65ter broj 3225.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će postati dokazni predmet Odbrane broj D732.

SUDIJA ORIE: Sledeći dokument, gospodo Higgins.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Sledeći dokument je sa spiska po Pravilu 65ter broj 2300.

sekretar: Postaće dokazni predmet Odbrane broj D733, časni Sude.

SUDIJA ORIE: I poslednji, gospodo Higgins.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Sledeći dokument je sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 543.

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D734, časni Sude.

ADVOKATKINJA HIGGINS: A, u stvari, časni Sud je u pravu, jer samo poslednji dokument koji sam tražila da se uvrsti u spis je zapravo dokazni predmet Odbrane broj D211, samo za napomenu Pretresnom veću. To je poslednji dokument u toj seriji. Tako da nema potrebe za dodelom nekog drugog broja.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmeti Odbrane D732, D733 i D734 primljeni su u spis.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Hvala, časni Sude.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: U dokumentima koji su nastali u tom periodu i koji su vam prikazani jutros, gospodine Berikoff, složićete se sa mnom, prepostavljam, da tu nema nikakvih dokaza koji pokazuju tu liniju subordinacije, odnosno rukovodjenja i komandovanja između majora Jurića i Ivana Čermaka. Da li se slažete?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Gospoda Higgins, nisam bio upoznat ni sa jednim od ovih dokumenata koje ste mi pokazali jutros. Međutim, ja bih se složio sa sadržajem tih dokumenata, ali na terenu od onoga što sam video, situacija je bila drugačija u to vreme, po mojoj ličnoj proceni. Ali dokumente nisam video.

SUDIJA ORIE: Gospođo Higgins, svedok nije imao mogućnost da to u potpunosti proveri, ali naravno vi ne biste ni postavili to pitanje kada bi tu bila neka veza, a samo Pretresno veće naravno može da utvrdi sadržaj tih dokumenata i da vidi da li će tamo nešto naći, ali naročito zato što tri dokumenta nisu ni pokazana svedoku, on se o tome ne može izjašnjavati ...

ADVOKATKINJA HIGGINS: Ne ...

SUDIJA ORIE: ... međutim, sudeći po tome šta je video, on se s vama slaže.

ADVOKATKINJA HIGGINS: Da, slažem se, časni Sude.

SUDIJA ORIE: To je dokumentacija. Molim vas nastavite.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Da se pozabavimo jednom kratkom referencom koju ste izneli ovde, gospodine Berikoff. Molimo vas verujte mi na reč, ja samo pokušavam da vam pokažem informacije. Znam da niste bili upoznati u to vreme, ali vi vidite zašto radim ono što radim?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, razumem tačno šta radite, gospođo. Nema problema. Hvala.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: A druga stvar je ovo. U poslednjem odgovoru rekli ste: "Ono što sam video na terenu bila je drugačija situacija, po mojoj ličnoj proceni."

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Samo da vas podsetim da ste se juče, zar ne, složili, da nikada niste videli ili čuli naređenja gospodina Čermaka majoru Juriću. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Hvala vam puno. I tačno je da niste u mogućnosti – i ja ne bih ni očekivala da biste mogli – da ponudite bilo kakva dokumenta koja bi pokazala suprotnu sliku kada je reč o dokumentaciji, gospodine Berikoff. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Ne želim da se ponovo prikazuje na ekranu vaš dijagram. Mislim da smo svi vrlo dobro upoznati do sada i znam da imate primerak pred sobom. Ali samo vrlo kratko da se pozabavimo vašom napomenom u vezi sa Sedmom gardijskom brigadom i Trećom gardijskom brigadom, samo da bi meni bilo jasno, gospodine Berikoff, nemate dokumente koji bi to podržali. Je li tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nemam, gospođo. To je ono što sam video na terenu kada je stigla Sedma gardijska brigada da zameni Treću gardijsku brigadu.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: To je sasvim različito, zar ne, kad kažete da su oni bili ...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: ... potčinjeni gospodinu Čermaku?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Dakle, moja poenta je da nije bilo dokumenata koji pokazuju tu liniju subordinacije, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne, nema, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Gospodine Berikoff, vama nije Tužilaštvo pokazalo nikakve dokumente još od kada ste dali svoju prvu izjavu 1996. godine kako biste potkrepili tu tvrdnju. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Da li ste znali, ili da li ste ikada bili informisani sa činjenicom da je vojna struktura koja je delovala u Sektoru Jug bila potpuno izvan uloge i funkcije generala Čermaka kao komandanta garnizona?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam znao, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Dakle, s obzirom na jučerašnji i današnji vaš iskaz, vi shvatate da mi razumemo da ste proveli ograničeno vreme na tom području. S obzirom na sve to, da li je možda moguće da ste vi napravili jednu ishitrenu procenu u vezi sa stvarnom pravom ulogom i sposobnostima gospodina Čermaka, gospodine Berikoff?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne mogu da odgovorim na to pitanje, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: U redu. Dakle, kao oficir za informisanje, da li ste znali da su u ranim danima stvaranja hrvatske države čak i vodeće političke ličnosti dobijale vojne činove, bez obzira na njihovu vojnu funkciju i iskustvo? Da li ste to saznali?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam, gospodo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Dozvolite mi da završim ovo, gospodine Berikoff, tako što će da vas pitam sledeće: Da li bi bilo fer i tačno da se kaže da su pokazatelji vlasti na koje ste se vi oslanjali, kada je reč o gospodinu Čermaku, se svodili na sledeće, kao prvo, on je nosio vojnu uniformu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Drugo, vi ste znali da ima čin?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je, takođe, tačno.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: I to su bila dva faktora na koja ste se oslanjali?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, to su bila dva od faktora, da, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: I tu je bilo pismo o kom smo razgovarali, i da budemo pošteni, opisali ste to pismo kao vic. Ali to je bilo pismo. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: I tu su bile titule koje smo videli iz dokumenata nastalih u to vreme i koje nisu bile tačne. Je li tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja bih se složio sa vama, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: I to bi bio fer rezime. Da li bi to bilo tačno, gospodine Berikoff?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To bi bio fer rezime, gospođo. Međutim, morate uzeti u obzir činjenicu da je general Forand stalno imao kontakte sa generalom Čermakom, da je pukovnik Tymchuk imao kontakte sa generalom Čermakom, tako da je bilo ljudi koji su imali kontakte s generalom Čermakom i to me je, takođe, navelo na ovu procenu, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Ovo Pretresno veće je saslušalo svedočenje generala Foranda, i očigledno je da nas zanima osnova i opravdanost vaših saznanja. Razumete?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Razumem.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: A mi smo juče govorili o opravdanosti?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesmo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li ste čuli izreku "ne krivite onoga koji donosi poruku"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Nemam više pitanja. Mnogo vam hvala, gospodine Berikoff.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Hvala vama, gospođo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, vidim da ste ustali, i u svetu onoga što smo čuli prošle nedelje, pretpostavljam da ćete unakrsno ispitivati gospodina Berikoffa?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Tako je, časni Sude. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Berikoff, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kuzmanović, koji zastupa gospodina Markača.

SVEDOK BERIKOFF: U redu, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KUZMANOVIĆ

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Berikoff.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dobro jutro, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Želeo bih da nastavim sa ovim što je započela gospođa Higgins u odnosu na dokazne predmete Odbrane D267 i D268, kao i novooznačene dokazne predmete koje niste ranije videli.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se prvo predoči dokazni predmet Odbrane broj D267.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I dok čekamo da se to pojavi, gospodine Berikoff, vi ste bili obaveštajni oficir u Sektoru Jug. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da se kaže da su se ljudi oslanjali na vaše informacije na osnovu kojih su mogli da opišu situaciju na terenu ili da daju procene o stvarima koje su se dogodile tokom ... pre i za vreme *Operacije Oluja*?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, u onoj meri u kojoj sam bio u mogućnosti da dobijem te informacije, da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. I da li se slažete sa mnom da ako su informacije bile netačne ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, i za vas važi da pravite pauze.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Berikoff, ukoliko biste mogli da pomognete gospodinu Kuzmanoviću kako bi prevodioci i transkriberi mogli na miru da obavljaju svoj posao, veoma bismo to cenili.

SVEDOK BERIKOFF: U redu, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude, malo sam se zaneo.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, gledam unazad transkript kako bih mogao da ponovim svoje pitanje. To je fer da se kaže da su ljudi, u mnogim slučajevima radilo se o vašim pretpostavljenim, da su se oslanjali na vaše informacije, i ukoliko bi informacije bile pogrešne, onda bi se takve pogrešne informacije dalje širile i na spoljni svet. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. U ranim fazama bio sam jedan od retkih ljudi koji je uspeo da putuje širom sektora.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Bez obzira na to, ako je informacija koju ste dobili, na primer, od određenih jedinica i sa određenih lokacija netačna, informacija bi se tada širila, ne samo pripadnicima Sektora Jug, već i medijima i spoljnom svetu. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je sasvim moguće. Slažem se sa vama.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dokazni predmet Odbrane broj D267, koji je na ekranu, je dokument vojne policije, i ako možemo da pogledamo prvu stranicu, videćete da se nigde u ovom dokumentu ne pominje ministar unutrašnjih poslova specijalne policije u bilo kom obliku ili formi. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste ikada videli bilo kakve dokumente koje vam je pokazalo Tužilaštvo koji opisuju ulogu, mesto, opremu i funkcije Ministarstva unutrašnjih poslova specijalne policije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim poslednju stranicu ovog dokumenta, odnosno pretposlednju stranicu gde se vidi kome je sve kopija tog dokumenta prosleđena.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ako pogledamo kome je sve dostavljen dokument, vidimo da se tu nigde ne navodi Ministarstvo unutrašnjih poslova specijalne policije, bilo komandant ili oficir ili pripadnik koji je dobio kopiju ... ili da im je dostavljena kopija ovog dokumenta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I bez da prolazimo kroz sve druge dokumente, prepostavljam da će se gospodin Russo složiti sa mnom da dokazni predmet Odbrane broj D268, kao i dokazni predmeti Odbrane D732, D733, D734, D211, da nijedan od tih dokumenata ne ukazuje da su poslati Ministarstvu unutrašnjih poslova specijalne policije a da ste vi to znali, gospodine Berikoff. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam video ta dokumenta, pa bih se stoga složio sa vama, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Dijagram koji vam je pokazan... ili koji ste vi nacrtali, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P745 koji smo videli ... zbog vas bismo možda mogli da zamolimo da bude vraćen na ekran, tako da ako želite da to pogledate, možete.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, s obzirom na vlasti kojima je ovo pismo bilo prosleđeno, moram da priznam da nemam pojma koje su sve skraćenice koje nalazimo u tom dokumentu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Zamolio bih, časni Sude, ako je u redu ... nisam imao priliku da razgovaram sa gospodinom Russoom o ovom načinu na koji je gospoda Higgins to uradila, međutim, mislim, ako bi se on složio da se ti dokumenti ne odnose ili nemaju bilo kakve veze sa Ministarstvom unutrašnjih poslova specijalne policije, onda možemo dalje.

SUDIJA ORIE: U redu. Nemam s tim problema. Možda možete, zajedno sa gospodinom Russoom da pripremite samo kratku listu o tome šta tačno znači UVP, i tako dalje, jer to ne znam ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Naravno.

SUDIJA ORIE: Jer to nije samo ono što ne znači, ali i...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Šta to znači, razumem, časni Sude, VP, znači vojne policije.

SUDIJA ORIE: Da, to je jedna od retkih skraćenica za koju sam ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: U redu.

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... znao da znači vojna policija, da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Mi ćemo to uraditi, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Imamo dijagram, gospodine Berikoff. Ovo je dijagram koji ste vi sastavili. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Kada ste ga sastavili?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Verujem da je to bilo tokom razgovora sa gospodinom Elfgrenom tokom jednog od razgovora, i to je bilo brzo urađeno kao što je gospoda Higgins rekla, na parčetu papira, po mom najboljem sećanju, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Videli ste barem dva dokumenta, to su dokazni predmeti Odbrane D267 i D268, gde se pominje major Ivan Jurić iz specijalne policije. Možete li da objasnите, molim vas, kakve činjenice su vas navele na to da verujete da je major Ivan Jurić imao bilo kakve veze sa specijalnom policijom? Molim vas da se ograničite samo na činjenice.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Jedan od faktora koji sam uzeo u obzir kada sam povezao da je major Ivan Jurić bio deo specijalne policije bila je činjenica da je nosio sivi kombinezon. Ovo može da izgleda besmisleno na prvi pogled. Međutim, obavešten sam iz štaba u Zagrebu da su pripadnici specijalne policije nosili sive kombinezone. Ne sećam se ko mi je to rekao, ali to sam saznao preko obaveštajnog odeljenja u štabu UNCRO-a.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, jedini osnov da dođete do zaključka da je major Ivan Jurić imao bilo kakve veze sa specijalnom policijom jeste što je nosio sivi kombinezon?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Iako zvuči besmisleno, to je tačno, gospodine, jer su ljudi u sivim kombinezonima odgovarali njemu i on ga je nosio, takođe, i isto tako na osnovu informacija koje sam dobio iz Zagreba, da, to je ono na čemu sam zasnovao svoje procene, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. I da li je vaša osnova da je to bila specijalna policija, da su oni bili iz Ministarstva unutrašnjih poslova specijalne policije ili neki drugi vid specijalnih policijskih snaga ili ne znate?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne znam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, da li je tačno da je jedini osnov, za vas, na osnovu čega ste zaključili da je major Ivan Jurić imao ikakve veze sa terminom "specijalna policija" to što je nosio sivi kombinezon?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A to je nešto što vam je usmeno rečeno iz štaba u Zagrebu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kao obaveštajni oficir, da li ste na bilo koji način pokušali od hrvatskih vlasti da saznate kakva je hijerarhija ili struktura bila Ministarstva unutrašnjih poslova specijalne policije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Kao što sam juče objasnio, bio sam u zemljji kratko vreme i nisam imao priliku da to uradim. Da sam ostao, to bi bio deo mojih obaveza, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li se slažete sa mnom da je tokom Operacije Oluja i nakon Operacije Oluja bilo veoma važno da se tačno identificuje koga ste videli da obavlja aktivnosti na terenu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Moram da se složim s vama. Međutim, u to vreme sam putovao širom sektora u pokušaju da dobijem što je moguće više sirovih informacija.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je to moglo da bude malo jednostavnije, kao na primer, da se pozive Ministarstvo unutrašnjih poslova ili načelnik štaba Hrvatske vojske preko vaše kancelariju u Zagrebu kako bi se utvrdilo koje jedinice su se gde nalazile i šta su imali na sebi i koju su vrstu oružja...

prevodioci: Ponovo ljubazno molimo govornike da prave pauzu između pitanja i odgovora. Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Izvinjavam se.

SVEDOK BERIKOFF: U odgovoru na to pitanje, gospodine, da kažem da ja jesam obavestio Zagreb, i kanadsku obaveštajnu ćeliju, G2 ćeliju, kao i obaveštajnu ćeliju u štabu UNCRO-a o mojim saznanjima. Nije bila moja odgovornost da kontaktiram Hrvate na nivou Ministarstva obrane. To je bilo na višem nivou od mog, gospodine. Ja bih očekivao da štab u Zagrebu to uradi, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li vam je iko ikada iz Tužilaštva rekao da vaša identifikacija tih jedinica u raznim područjima, kao što Cetina, Civljane, Kistanje, i u drugim mestima zapravo nisu bile jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova specijalne policije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nikada mi Tužilaštvo nije ništa reklo u vezi sa ovim, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ko je osoba sa kojom ste razgovarali u ćeliji G2 u Zagrebu, koja vam je rekla za sive kombinezone?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se, gospodine. To je bilo pre 13 godina.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, izvinjavam se, i izvinjavam se prevodiocima zbog svoje brzine. Ja će dati sve od sebe da usporim.

SUDIJA ORIE: Gospodine ... gospodine Kuzmanoviću, ako vam dajem znak da usporite, i ako počnete da se izvinjavate, onda i to mora da se prevede, takođe.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Shvatam. Izvinjavam se, časni Sude. Ja gledam svedoka, pa je teško da vidim i vas, i ja će ... ja će dati sve od sebe.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, vi ste dali nekoliko izjava Tužilaštvu u ovom predmetu, najnoviju izjavu dali ste 30. avgusta 2008?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: I ako bismo mogli da pređemo na zatvorenu sednicu samo na trenutak, časni Sude, odnosno, na privatnu sednicu? Oprostite. Odnosi se na ovu izjavu.

SUDIJA ORIE: Idemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, vratili smo se na otvorenu sednicu.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim dokument koji nosi oznaku 3D00-001868, i molim da se ne prikazuje u javnosti. Nije tamo?

(*Odbrana se savetuje*)

ADVOKAT KUZMANOVIĆ To je trebalo da bude gore, ali ja ne znam zašto nije. O, u redu. Dobro. Hvala. Ako bismo mogli da pređemo na 2. stranicu tog dokumenta, molim vas. Peti paragraf odozdo.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, paragraf na koji će da se pozivam odnosi se na niz sledećih pitanja i počinje rečima: "Gospodin Berikoff je rekao da je njegovo shvatanje 'specijalne policije' da su oni bili deo Hrvatske vojske i da su ponekad nosili sive uniforme koje su izgledale kao kombinezoni." Dakle, rekli ste da je jedini razlog zbog kojeg ste došli do tog zaključka usmena informacija koju ste dobili od nekoga iz čelije G2 u Zagrebu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Vaša razumevanje je bilo da je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova bila pripojena Hrvatskoj vojsci?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U to vreme, nisam znao da je specijalna policija deo Ministarstva.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Dakle, kada ste došli do zaključka da specijalna policija nije bila deo Hrvatske vojske?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja sam verovatno došao do toga ... ili sam došao do tog zaključka, kada sam počeo da se bavim drugim predmetima, dok sam radio u Tužilaštву.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Dakle, u suštini do 2008. godine, dok nije napravljena korekcija u vašem listu sa dodatnim informacijama od 30. avgusta 2008. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kada ste saznali da specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova nije bila deo Hrvatske vojske? Koje godine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nikad nisam proučavao detaljnije hrvatske snage, pa čak i sada ne mogu verovatno da odgovorim na to pitanje tačno. Po mojoj proceni iz mojih kontakata sa obe strane, bosanske i srpske strane. Od kada sam došao u Tužilaštvo nisam se bavio hrvatskom organizacionom šemom, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Da li se slažete sa mnom, gospodine Berikoff, kao vojni obaveštajni oficir za informacije, da bi bilo vrlo važno, a posebno kada je reč o krivičnim pitanjima, da je od ključnog značaja da se zna ko je bio potčinjen kome i kakav je bio borbeni poredak?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Bilo bi, gospodine, ali kada sam došao u Tužilaštvo, u osnovi, od mene je traženo da se više ne bavim hrvatskim slučajevima, što sam i uradio, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Shvatam ja to, gospodine Berikoff, ali niste čak ni izmenili svoje saznanje o strukturi specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova u dokumentu o dodatnim informacijama 30. avgusta 2008. godine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne. Nisam, gospodine, jer je moje rezonovanje bilo da je to informacija iz onog vremena, a ne ono što sam saznao dok sam radio za Tužilaštvo tokom sedam godina, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li se slažete sa mnom da specijalna policija Hrvatske vojske i specijalna policija, kako vi to pominjete u ovom paragrafu, nisu deo Hrvatske vojske?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Iz onoga što sam saznao danas, ja bih morao da se složim sa vama.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Takođe u sledećem paragrafu govorite o...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, molim vas da svedok objasni šta je on to saznao što ga je navelo na zaključak koji je upravo dao. Jer, gospodine Berikoff, u jednom od vaših prethodnih odgovora ... i dozvolite mi da se vratimo na to ... gospodin Kuzmanović vas je pitao sledeće: "Kada ste saznali da specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova nije bila deo Hrvatske vojske? Koje godine?" Dakle, pitanje se odnosilo na vreme. A onda je vaš odgovor bio: "Nikad nisam proučavao detaljnije hrvatske snage, pa čak i sada ne mogu verovatno da odgovorim na to pitanje tačno. Po mojoj proceni iz mojih kontakata sa obe strane, bosanske i srpske strane. Od kada sam došao u Tužilaštvo nisam se bavio hrvatskom organizacionom šemom, gospodine." Ovaj dugački odgovor ne odnosi se na pitanje koje vam je postavljeno: kada ste saznali nešto? Ja sam razumeo, i molim vas ispravite me ako grešim, ja sam iz vašeg odgovora razumeo da, bez obzira da li su bili deo vojne organizacije ili ne, vi u to vreme niste imali dovoljno saznanja o tome i da se ta činjenica do sada nije promenila. Da li sam pravilno razumeo?

SVEDOK BERIKOFF: Tačno ste razumeli, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, naravno, imao sam već ova pitanja na umu, ali kada je reč o vašem poslednjem pitanju o tome što je svedok saznao danas; dobro, šta je svedok saznao danas, video je neke dokumente koji su, koliko vidim, bacili malo svetla na neka pitanja, ali ne mora dati konačni odgovor na neka pitanja koja možda mi imamo na umu. Osim toga, saznali smo ono što nam je svedok rekao, pa bih želeo da znam šta ste saznali danas, zbog čega sada možete – i dozvolite mi da ponovo proverim pitanje – šta ste saznali danas što vam govori da specijalna policija Hrvatske vojske i specijalne policije, kako ste naveli u tom paragrafu, nisu deo Hrvatske vojske. Dakle, i specijalna policija HV-a i specijalna policija, kao što ste upravo pomenuli u onom paragrafu.

SVEDOK BERIKOFF: Časni Sude ...

SUDIJA ORIE: Izvolite.

SVEDOK BERIKOFF: Časni Sude, pregledanjem različitih dokumenata koje mi je jutros pokazala gospođa Higgins, tamo se jedinica MUP-a majora Ivana Jurića ili specijalne policije ne pominje ...

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK BERIKOFF: ... u bilo kom od dokumenata. Dakle, na osnovu toga, ja sam morao da se složim da oni nisu bili u lancu komandovanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, to je vaš zaključak, i to za dve policije, za specijalnu policiju HV-a i za drugu specijalnu policiju.

SVEDOK BERIKOFF: To je tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dok ste u početku vašeg svedočenja rekli ste da ste mislili da se radi o istim snagama, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF: To je bila moja početna procena, da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dakle, to je osnova za vašu saglasnost sa gospodinom Kuzmanovićem?

SVEDOK BERIKOFF: Tako je.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li znate da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova specijalne policije ... ja ću promeniti pitanje. Da li znate da li su bile dve specijalne policije, jedna pri Ministarstvu unutrašnjih poslova i jedna pri vojnoj policiji?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne znam da li su postojale ili ne, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U vašim izjavama, gospodine Berikoff, i možemo da ih pogledamo detaljno ako je potrebno, pominje se specijalna policija u različitim prilikama, na mnogim različitim lokacijama, kao i da oni pljačkaju, obavljaju popunu kontrolnih punktova ili pak da vrše paljevine. Dakle, da li je fer da konstatujem da ste vi zapravo prepostavljali da se radilo o specijalnoj policiji Ministarstva unutrašnjih poslova?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Prepostavljao sam da se radilo o specijalnoj policiji. Nisam prepostavlja da su oni bili deo MUP, gospodine, ali sam prepostavlja da su specijalna policija.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. A konkretno u vašoj dopunskoj izjavi vi imate .. u paragrafu ispod onog koji smo pogledali prethodno kaže se: "Gospodin Berikoff je rekao da je u njegovim izjavama i u dokaznim predmetima pogrešno pripisano spaljivanje i pljačka - koje je video u Kistanju 9. avgusta 1995. godine - kako pripadnicima HV-a, tako i pripadnicima specijalne policije. Tog dana on je samo video vojниke Hrvatske vojske u maskirnim uniformama koji su išli od kuće do kuće i pljačkali i spaljivali u Kistanju. On je to takođe pripisao specijalnoj policiji, jer kada je sreo Ivana Jurića izvan Kistanja tog dana, Ivan Jurić je nosio sivu uniformu specijalne policije, i on je mislio da je Ivan Jurić taj koji je upravljao tim aktivnostima u Kistanju". Dakle, tačno je... mislim, ja sam pročitao taj deo vaše dodatne izjave i protumačio sam u smislu da to znači da specijalna policija nije na bilo koji način imala učešća u Kistanju, je li tako, a jedini razlog zašto ste mislili da jesu je zato što ste prepostavili da Jurić ima neke veze sa specijalnom policijom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li znate, gospodine Berikoff, koja su bila mesta u kojima su vodili borbe pripadnici specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova, i odakle su došli i gde su otišli za vreme *Operacije Oluja*?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne znam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ponovo u svojoj dodatnoj izjavi takođe kažete u paragrafu ispod paragrafa koji sam upravo pročitao: "... da sive uniforme specijalne policije nisu učestvovali u pljačkanju i paljenju koje je on video na putu od Knina do Drniša 8. avgusta 1995. godine, kako se navodi u njegovoj drugoj izjavi u paragrafu 2 (O). Samo se radilo o HV-u (u maskirnim uniformama) i hrvatskoj civilnoj policiji." Znači, gospodine Berikoff, to je već druga oblast u kojoj ste pogrešno mislili da je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova bila umešana u pljačku i paljenje. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. Još jednom, to je bila prepostavka sa moje strane.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I od momenta kada ste dali vaše izjave, pa sve do trenutka kada ste dali dodatnu izjavu 2008. godine, samo pre nekoliko dana, dakle, 30. avgusta, šta vas je navelo da promenite svoje sećanje? Da li je Tužilaštvo razgovaralo sa vama o tome? Možete li objasniti to?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne mogu da objasnim. Mislim da je to samo bila ... nije me Tužilaštvo navelo na ovu procenu. Mislim da sam se sam setio brojnih incidenata koji su se dogodili i pokušavao sam da se setim svega. Nisam mogao da se setim sa sigurnošću da li je to bila specijalna policija, po mom mišljenju, ili ne, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Tako da je to samo prepostavka?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da ponovim, paragraf koji ide odmah nakon ovog koji sam upravo pročitao: "Gospodine Berikoff..."

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, šta to znači "Tako da je to samo prepostavka"?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Mogu da nastavim o tome, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Koliko sam shvatio, svedok je rekao da ne može da sa sigurnošću potvrdi da je ono što je ranije rekao bio slučaj, što nije, po mom mišljenju, prepostavka, ali naravno, morate da postavite neka pitanja svedoku na osnovu onoga što je svedok video i onoga što je primetio, kao što ste s pravom rekli ... vidimo da on, na osnovu onoga što je on primetio, šta je video, da ne može da dođe do određenih zaključka koje je uključio u svoje ranije procene. To je fer izjava o tome šta nam je on rekao. A vi u svim svojim pitanjima ili u većini pitanja uvek dodate nešto i vi kažete, na primer, na osnovu vašeg zapažanja može se reći da su jedinice A , B ili C, bile uključene, jer način na koji je svedok identifikovao te jedinice nije pouzdan. Uniforme koje su nosili, šta god. Ali, kad kažete: "Da li vi, u stvari, mislite da nisu bili umešani..." da li to zahteva potpuno drugačiju vrstu saznanja, odnosno jedan opšti previd. Dakle, da pokušamo da se fokusiramo na ono što je svedok video, na zaključke koje je ranije izvukao iz tih posmatranja, i onda da vidimo u kojoj meri su ovi zaključci sada korigovani, i možda izbačeni, ali ne ... osim ako se izričito usmerite na pitanja o tome da li je ukupno imao pregled, da li je neka jedinica koju je on video možda bila uključena ili nije u određene akcije. Vidite li šta hoću da kažem?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Shvatam, časni Sude. Pokušaću to da pojasnim svojim sledećim pitanjem.

SUDIJA ORIE: Da, molim vas uradite tako.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, u vašim izjavama i posebno u dodatnoj izjavi, pominjali ste specijalnu policiju u mnogim, mnogim prilikama. Da li je fer da se kaže da je jedini faktor za vas da kažete da je specijalna policija učestvovala ili nije u određenim aktivnostima koje ste videli, bio zasnovan na činjenici da su oni nosili sive uniforme koje su izgledale kao kombinezoni?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, isto tako i njihovo povezivanje sa majorom Jurićem koji je takođe nosio sivi kombinezon i iz toga sam izvukao takvu prepostavku, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Mi sada znamo da major Jurić nije bio ni na koji način u vezi sa specijalnom policijom Ministarstva unutrašnjih poslova. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, na osnovu dokumenata koje sam video jutros, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, moja tvrdnja je tačna?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Što se tiče...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, svedok je jasno rekao i on je izjavio da nije znao ko je imenovao majora Jurića i to što ga je stavio na određeni položaj zasniva se na informacijama koje, očigledno, nisu baš pouzdane. Dakle, da li je na bilo koji način u tome učestvovao, to je sasvim drugo pitanje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Shvatam.

SUDIJA ORIE: A ako svedok tada kaže – na osnovu onoga što sam video –obzirom da je imao ograničeni izvor njegovih saznanja za takav zaključak, a onda vi kažete – dakle, vi se slažete sa mnom, a da niste ograničili vaše pitanje na to, onda to nije ono što ja očekujem da se uradi.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: U redu. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, takođe ste u svojoj dodatnoj izjavi u prethoslednjem paragrafu na ovoj konkretnoj stranici rekli: "Ta specijalna policija", i opet ih prepoznajete po sivim uniformama "nije posmatrala ili usmeravala saobraćaj u odnosu na pljačku koju je on video između Knina i Drniša 10. avgusta. To je bila hrvatska civilna policija." Dakle, vi ste ponovo pošli od prepostavke da je specijalna policija bila uključena u usmeravanju saobraćaja i / ili bila uključena u ... povlačim ovo. Vaša prepostavka je bila da je to specijalna policija, jer su oni nosili sive uniforme?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, možete li mi da mi kažete ikakve činjenice koje ste imali a koje bi podržale zaključak da je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova bila uključena u vođenje kontrolnih punktova?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne mogu, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Možete li nam dati bilo koje činjenice koje bi podržali vaše zaključke u određenim slučajevima kada ih niste promenili u vašoj dopunskoj izjavi, koji pokazuju da su jedinice specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova bile umešane u pljačku?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne mogu, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Isto tako ne možete nam dati ni činjenice na kojima ste bazirali zaključak da su jedinice specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova bile uključene u paljevine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne mogu, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se predoči dokument koji nosi oznaku ERN ... možda možemo da dobijemo broj D za ovo, izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Da. To je dodatna izjava.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, zamolio bih da se dodatna izjava uvrsti u spis. Oprostite. Hvala.

SUDIJA ORIE: Mogu li da čujem od strana da li oni smatraju da su dopunske izjave, izjave po Pravilu 92ter. To su pisane izjave. Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, mislim da striktno gledajući ne mislim da možemo da ih smatrano izjavama po Pravilu 92ter, osim ako svedoku nismo detaljno predočili sve tehničke začkoljice naših pravila.

SUDIJA ORIE: To je, naravno, ono na šta sam aludirao, da su to izjave koje su uzete za specifične potrebe postupka pred ovim Sudom, da li bi trebalo da zadovolji potrebe Pravila 92ter. Ne želim da budem previše formalan po tom pitanju.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Shvatam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ali, samo za moju informaciju, da li možete da uporedite ovu izjavu sa drugim izjavama po Pravilu 92 ter?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, iz naše perspektive jasno je da je izjave napisalo Tužilaštvo. One nisu napisane u prvom licu kao izjava svedoka. Ipak, mislim da bi nama svedokov pregled, potvrda dokumenta i ponovna potvrda ovde u Sudu bili sasvim dovoljni te da se onda ne bismo bunili protiv toga da dokument bude uključen zajedno sa izjavama po Pravilu 92ter za prijem u spis.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Složio bih se s tim, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Samo sam htio da znam sa proceduralne tačke gledišta kakav je tačno status dopunskih listova sa informacijama. To je vrsta informacija na osnovu ... to je vrsta informacija koje su dobijene od svedoka. Gospodine Russo, prepostavljam da sam, jer sam ih video sada po prvi put, kao i ... dopustite mi samo da proverim šta piše na kraju. Da, oni jesu .. to je ... to je svedok potvrdio na dnu dodatnog lista. Gospodine Berikoff, mogu li da prepostavim da informacije koje ste dali i koje ste potvrdili u listu sa

dodatnim informacijama, da ste ih dali po vašem najboljem sećanju kao istinite, i ako bi vam bila postavljena ista pitanja da biste dali iste odgovore, i da biste takođe potvrdili da je tačno ono što je stavljeno na papir?

SVEDOK BERIKOFF: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, molim vas da dodelite broj ovom dokumentu.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D735 pod pečatom.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D735 uvrštava se u spis pod pečatom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude, i znam da smo pokrenuli ovaj problem pre dopunskih izjava i svakako mislim da postupak za izjave po Pravilu 92ter treba da se poštuje, i ja ću da se setim...

SUDIJA ORIE: Da. I mi bismo mogli to da učinimo dok je svedok tu i ako strane nema nemaju nikakve sumnje o tome da li je to zaista... poslednja informacija dobijena od svedoka čak i ako se ne uzima u obliku izjave u pravom smislu. To je ono što sam video, i tako dalje...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja mislim, časni Sude...

SUDIJA ORIE: ... i ako to uradite brzo.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja mislim, časni Sude ... mislim da Tužilaštvo nije predložilo ovaj dokument, kao deo svojih podnesaka po Pravilu 92ter, očigledno zbog toga što verovatno nije imao vremena, ali tu je bilo vrlo značajnih izmena, posebno u vezi specijalne policije, i mislio sam da će kroz to da se prođe u glavnom ispitivanju.

SUDIJA ORIE: Dakle, ako ovi dokumenti dobijaju isti status, mislim da bi bilo potrebno, jer je izvršena korekcija ili je to dodatak na drugu izjavu po Pravilu 92ter. Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, u vezi sa poslednjim komentarom gospodina Kuzmanovića, Pretresno veće može da proveri transkript, i da vidi da sam prošao sa svedokom kroz sve ispravke koje se nalaze u listu sa dodatnim informacijama pre podnošenja njegove izjave po Pravilu 92ter. On je napravio te korekcije, on je napravio razjašnjenja koja su sadržana u tom dokumentu, a to je postupak koji je Tužilaštvo izabralo da se bavi listom sa dodatnim informacijama. Mi svakako nemamo nikakvih problema da se zajedno uvrste u spis. Samo mislim da postoji razlika u postupku.

SUDIJA ORIE: Ali, gospodine Russo, naravno, Pretresno veće je malo izgubljeno u takvim okolnostima. Zašto? Zato što smo prošli kroz neke korekcije, ali nismo videli list sa dodatnim informacijama. Dakle, ne možemo da vidimo da li ste pokrili sve što je

sadržano u listu sa dodatnim informacijama. Dakle, može biti tačno ono što kažete, ali u vreme dok ste to radili nismo mogli da proverimo da li je to slučaj ili ne. Naravno, ako ste vi prošli kroz sve detalje o svemu što je ispravljeno ili šta je dodato, onda naravno ne bi bilo potrebe da gospodin Kuzmanović ponovo traži da se ovo uvede u spis, jer je onda to već deo vašeg glavnog ispitivanja. Ne mogu to da proverim sada. Morao bih da pročitam sve detalje koji se nalaze u tom listu sa dodatnim informacijama, kako bismo znali da li je sve pokriveno u glavnom ispitivanju. Hajde da ne provodimo previše vremena na tome. Neće biti suvišno ako se uz glavno ispitivanje uvrsti u spis i list sa dodatnim informacijama. Molim vas, nastavite, gospodine Kuzmanoviću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se predoči dokument koji nosi oznaku 3D00-1871.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, ovo je članak koji je napisao Garth Pritchard koji ste vi dali Tužilaštvo, a oni su ga dali Odbrani i vi ste ga doneli sa sobom na pripremni sastanak?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. I gospodin Garth Pritchard je neko s kim ste vi razgovarali u vreme događaja u Kninu, posle *Operacije Oluja*?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Tako je, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I sam članak na prvoj stranici pri dnu, govori o Kninu, a ja ču da pročitam od reda gde se kaže: "Ovog puta ..." "Ovog puta Knin je vraćen u Hrvatsku, da tako kažem, ali je devastiran, opustošen, razoren grad, gde se mogu videti scene masovnih pljački, ubijanja iz osvete, ne zbog trijumfalnog hrvatskog *blitzkriega* da se povrati cela Krajina početkom avgusta, već od strane onih koji pratili disciplinovanu i kontrolisanu Hrvatsku vojsku. " Da li ste vi bili izvor informacija za ovaj deo u ovom članku gde se govori o kontrolisanoj ... o disciplinovanoj i kontrolisanoj Hrvatskoj vojsci?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li znate ko je bio?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Zatim na drugoj stranici ovog konkretnog članka ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ako bismo mogli idemo na vrh druge stranice, molim vas. Zapravo, na dno ove stranice, molim vas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Napravili ste ispravku u dopunskoj izjavi na dnu stranice. Postoji razgovor koji počinje: "Zatim, tu je kapetan Phil Berikoff pripadnika *Van Doosa* [The Royal 22. Regiment of Canadian Armed Forces, the Van Doos]". Niste bili pripadnik *Van Doosa*, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I tu se govori o stvarima koje je učinio on, na dnu stranice, što znači Berikoff, kaže se da je našao ženu na jednom čošku odmah nakon što je prošla Hrvatska vojska.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ako bismo mogli da pogledamo vrh stranice jer je to gde sam ovo pročitao i ako biste mogli da prenestete dokument na levu stranu. Nije sve skenirano ali veći deo jeste.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "Bila je histerična i jadikovala je i bila je okružena svojom porodicom, njen suprug i osmoro dece bili su svi mrtvi. Pokušao sam da je ubedim da dođe u bazu. Ali ona nije htela da napusti svoju porodicu. On je na kraju doneo vreće za leševe i stavio u njih mrtve i prevukao ih je sa strane puta da ih kasnije pokupe. Žena i dalje nije htela da ode. Kada Berikoff vratio sledećeg dana, žena je otišla i tragovi guma kamiona vodili su niz put i preko vreća za leševe, koje su bile otvorene i tela su bila unakažena. Dakle, još jedan dan na Balkanu." Gospodine Berikoff, to se uopšte nije dogodilo, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To se nije uopšte desilo, gospodine, i zato sam doneo članak na pripremni sastanak jer to je potpuno pogrešna informacija. Činjenice uopšte nisu tačne u tom paragrafu, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li vi poričete da ste gospodinu Pritchardu ispričali ovu priču?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam pričao o minobacačkoj granati koja je pogodila raskrsnicu, ni o zapomaganju žene koja je sedela pored svog muža. Nije bilo nikakve dece. Broj osam je definitivno pogrešan. Prelaženje kamiona, i tako dalje, preko vreća za leševe takođe nije tačno. Postojala je samo jedna vreća za tela koju je ... po mom najboljem sećanju, pregazio tenk i koja je bila izrešetana mećima. Dakle, ceo paragraf je pun pogrešnih informacija, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li imate ideju gde je gospodin Pritchard dobio pogrešne informacije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Nije od vas?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nije od mene. Samo jedan delić. Ja sam ga odveo do raskrsnice. Međutim, nisam dao te brojke uopšte, jer nisu uopšte tačne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, da li se slažete sa mnom da ovaj članak, barem delovi ovog članka i deo o kom smo razgovarali sadrže netačne informacije koje su onda raširene po svetu o tome šta se desilo tokom *Operacije Oluja*?
SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine, i zato sam doneo članak tužiocu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, želeo bih da ovaj dokument ponudim u spis.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine sekretare.

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D736.

SUDIJA ORIE: Pre nego što donesemo odluku o prijemu ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, nema ...

SUDIJA ORIE: ... kakva je dokazna vrednost osim da ništa je tačno u ovom članku?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Pa, časni Sude, mislim da se opisuje da je gospodin Berikoff navodno citiran u ovom članku ili informacije u ovom članku navodno potiču od njega, i ja samo demonstriram da na osnovu informacija koje su netačne, kao i mnoge stvari u ovom članku što su netačne, baš kao što je i prepostavku da je specijalna policija učestvovala u raznim područjima bila netačna, baš kao što je netačno i da je bilo osmoro mrtve dece. Znate, samo primer kako informacije...

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: ...postaju izokrenute i iskrivljene.

SUDIJA ORIE: Da. Nadam se, gospodine Kuzmanoviću, da naše Pretresno veće neće morati da pregleda sve netačne informacije o tome šta se dogodilo, čak ni one koje se pripisuju svedoku, a on se od njih ograjuje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Naravno, časni Sude. To je bio samo jedan primer.

SUDIJA ORIE: Da. I zato...

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće uvrštava dokument u spis, i samo da se izbegne bilo kakva zabuna, to je dokazni predmet Odbrane broj D736. Ono što sam rekao, vi ćete razumeti da je neka vrsta smernice. Mi još uvek imamo nekih otvorenih pitanja o publikacijama i njihovom prijemu u spis.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Razumem, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Čak se može smatrati da je to notorna činjenica da je dosta netačnih informacija objavljeno posebno u ratnim okolnostima. Dakle, Pretresno veće prihvata i dokument i vaše objašnjenje. U isto vreme, kao i smernice za strane, da ne pokušavaju da uvrste u spis sve što je bilo ko napisao o bilo čemu samo zato što se to događalo u određeno vreme, jer suđenje može da traje još šest meseci duže. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Shvatam, časni Sude. To je jednostavno bio jedan primer i ja ...

SUDIJA ORIE: Da, to je prihvaćeno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, kada je reč o specijalnoj policiji Ministarstva unutrašnjih poslova ... rekli ste ranije da vam Tužilaštvo nije skrenulo pažnju gde su bili i u kakve aktivnosti su bili uključeni. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Koliko se sećam, gospodine, ne.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali, bez obzira na ono što ste saznali od Tužilaštva, da su jedinice specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova bile uključeni u vojne aktivnosti na prvoj liniji fronta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kada ste došli u Donji Lapac da li ste znali da je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova već otišla iz Donjeg Lapca?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se. Ako bismo mogli da dobijemo pojašnjenje o tome. Mislim da je svedok svedočio da je on bio u Donjem Lapcu u dva odvojena dana. Ako se to pitanje uključuje oba dana, verujem da su to 11. i 12. avgust.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da. I to pitanje obuhvata oba dana.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste bili svesni da su 11. i 12. avgusta 1995. godine jedinice specijalne policije MUP-a već otišle iz Donjeg Lapca?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam bio svestan toga. Nisam znao da je Ministarstvo unutrašnjih poslova bilo uključeno. Pretpostavio sam ... moja prepostavka je bila zbog toga što je tamo bila mešavina i sivih kombinezona i maskirnih uniformi, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, vaša jedina osnova za utvrđivanje da je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova bila u Donjem Lapcu, kada ste tamo bili 11. i 12. avgusta 1995. godine, bili su sivi kombinezoni?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je bila moja procena u celom sektoru, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste bili svesni da li je bilo neke značajne bitke koja je trajala u Donjem Lapcu, a tu mislim na artiljeriju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine. Znam da su se u području Donjeg Lapca vodile teže borbe nego obično, ali u to vreme nisam shvatao kakav je njihov značaj.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali da, kada ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali kada je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova zauzela Donji Lapac da je pala pod udar *prijateljske vatre*, artiljerijske vatre?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam to znao, ali kao što sam rekao, znao sam da je bilo težih borbi nego što je bilo uobičajeno u području Donjeg Lapca, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste primetili ili čuli da su snage Vojske Republike Srpske Krajine granatirale Donji Lapac, nakon što je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova zauzela grad?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam to znao, ali opet ču da se vratim na svoj odgovor da je bilo borbi, pa je logično da je bilo uzvratne vatre, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se prikaže dokazni predmet Tužilaštva broj P614. I molim 23. stranicu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, ovo je dokument Tužilaštva od 26. novembra 2001. godine, koji je poslat načelniku štaba Hrvatske vojske, pod nazivom "Analiza napretka Operacije Oluja". Na 23. stranici ovog dokumenta govori se o napretku četvrtog dana Operacije Oluja, i pominje se konkretno specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova. Ako odete na 25. stranicu ovog dokumenta videćete unos za 14.00 časova 7. avgusta 1995. godine u kom piše da je Donji Lapac oslobođen. I ispod toga piše da je Donji Lapac pretrpeo prijateljsku artiljerijsku vatru bez žrtava. Ako sada pogledamo 31. stranicu ... zapravo, 30. stranicu, oprostite. Ovo je napredak šestog dana Operacije Oluja, znači, 9. avgust 1995. godine. Da li znate gde se nalazi grad ili selo Kulen Vakuf u Bosni?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ovako na brzinu, ne, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste bili do bosanske granice blizu Donjeg Lapca?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Otišao sam u Donji Lapac, a onda su me odveli na jedan prelaz. Ne sećam se tačno gde je bio taj prelaz, gospodine. Mislim da me je odveo zamenik komandanta Jordanskog bataljona ili načelnik štaba na granični prelaz.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Ako pogledate 31. stranicu izveštaja, ponovo se odnosi na 9. avgust, u 19.00 časova, piše da je štab specijalne policije u selu Ostrovici prestao sa radom i snage specijalne policije koje su bile angažovane tamo da su bile poslate u svoje matične jedinice uz saglasnost komandanta operacije. Ranije ste rekli da niste znali da su jedinice specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova pozvane da se povuku 9. avgusta i da se vrate u svoje matične jedinice. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali koje su jedinice ili vojska bili u Donjem Lapcu kada ste tamo bili 11. i 12. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam. Razlog zašto sam otišao u Donji Lapac bio je da pratim rutu navodne evakuacije civila i povlačenje Vojske Republike Srpske Krajine prema području Donjeg Lapca.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li je fer da se kaže da vi ne možete sa sigurnošću da kažete da li Ministarstvo unutrašnjih poslova ...

SUDIJA ORIE: Gospodine ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Izvinjavam se, časni Sude. Hvala, časni Sude, i ja se ponovo izvinjavam prevodiocima.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Tačno je da se kaže, gospodine Berikoff, da ne možete sa sigurnošću da kažete da li je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova bila uključena na bilo koji način u paljevinama i / ili pljačkanju u Donjem Lapcu. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim vas da nam pokažete dokazni predmet Odbrane broj D557.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, dokazni predmet Odbrane broj D557 je naređenje načelnika štaba Hrvatske vojske, gospodina Červenka, kojim se naređuje jedinicama specijalne policije MUP-a da zauzmu pozicije na području Petrove gore. Da li znate gde je područje Petrove gore?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se gde je to područje, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Da li je u Sektoru Sever?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je u severnom delu, kako mi se čini. Ne znam da li je zaista u Sektoru Sever ili ne, ali je u severnom delu, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, barem ovo konkretno, dokazni predmet Odbrane broj D557 pokazuje da je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova dobila naređenje da ode na područje Petrove gore 10. avgusta 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je ono što pokazuju podaci.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Nemate bilo kakve informacije koje pokazuju suprotno. Je li tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nemam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, da bismo uštedeli vreme, postoji nekoliko drugih dokumenata koje bih želeo da spomenem a radi se o dokaznim predmetima Tužilaštva i Odbrana. Mogu da razgovaram sa gospodinom Russoom o njima za vreme pauze, da bismo videli kada i gde je specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova bila u ovom vremenskom okviru, kao i da nisu bili područjima Kistanja, Civljana, Drniša, i drugim mestima za koje je gospodin Berikoff rekao da je mislio da je video jedinice specijalne policije MUP-koje su palile i / ili pljačkale. Dakle, ja mogu da razgovaram sa gospodinom Russoom o tome umesto da prođemo kroz svaki od dokumenata sa gospodinom Berikoffom.

SUDIJA ORIE: Mogu da zamislim da ste rekli svedoku da postoje dokumenti koji kažu da je specijalna policija bila na mestu A, a svedok je rekao da su bili na mestu B. Međutim, procena tih informacija, da li je dokument pogrešan, da li je sećanje svedoka pogrešno, da li je bilo više jedinica na nekoliko mesta, naravno, sve je stvar procene dokaza.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Naravno.

SUDIJA ORIE: Znači ne postoji nikakav problem da to pitate svedoka, ali tražiti to od ovog svedoka, koji možda ima samo delimičan pregled ukupnih informacija, i tražiti od njega da izvlači zaključke, znači tražiti od njega da u nekoj meri obavi zadatok ovog Pretresnog veća.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Razumem.

SUDIJA ORIE: Dakle, Pretresno veće, uprkos možda mudrosti i znanju gospodina Berikoffa taj zadatok bi preuzeo na sebe.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Shvatam. Ali to je bio jedini cilj mog pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Ako to imate na umu i ako biste možda, zajedno sa gospodinom Russoom, pokušali da sumirate suštinu tih dokumenata, tako da možete da kažete svedoku: imamo dokumente koji kažu, tamo, tamo, i tako dalje, onda možete da pitate svedoka šta on misli ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: U redu, hvala.

SUDIJA ORIE: ... i dobiti njegov odgovor.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Možemo da uradimo to ... vidim da je vreme za pauzu.

SUDIJA ORIE: Da, sada je vreme za pauzu. Gospodine Berikoff, imaćemo pauzu od 25 minuta. Možete li nam dati neku indikaciju, gospodine Kuzmanoviću, o tome koliko još vremena vam je potrebno?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, mogu li da pitam koliko vremena sam iskoristio do sada? Mislim da sam rekao da mi je potrebno sat i po.

SUDIJA ORIE: Oslanjam se na gospodina sekretara

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Podmećete njega.

(*Pretresno veće i Sekretariat se savetuju*)

SUDIJA ORIE: Potrošili ste malo više od pola sata.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: U redu. Ja... ja bih da... verovatno ču iskoristiti ostatak od sat vremena, časni Sude. Rekao sam sat i po. Možda ču da završim i za kraće vreme.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada ćemo da napravimo pauzu i nastavićemo u 10.55 časova.

(*pauza*)

SUDIJA ORIE: Da li imate nešto da kažete o pitanju koje sam postavio danas ranije oko prevoda. Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Dobro jutro gospodine predsedavajući, dobro jutro časni Sude. Da, u skladu sa našim računanjem postoji 251 dokazni predmet koji su još uvek označeni kao nacrt ili nisu još ispravljeni, ali to je kontinuirani proces tako da mislim da ćemo tokom vremena dobiti konačne prevode i nadamo se u roku od, valjda, par meseci mi ćemo doći do nule.

SUDIJA ORIE: U redu. Ali postoje bar radne verzije prevoda.

TUŽILAC WAESPI: Da, to je tačno.

SUDIJA ORIE: A ostali? Gospodine Mikuličiću.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Da, časni Sude. Upravo smo poslali izveštaj Sekretarijatu i imamo oko 19 dokaznih predmeta za koje i dalje čekamo odgovarajuće prevode, proverićemo da li će to biti u dogledno vreme onda bismo mogli da obavestimo Pretresno veće preciznije.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mogu da vas obavestim da Odbrana gospodina Gotovine nema nikakvih nerešenih pitanja prevoda.

SUDIJA ORIE: Dakle, niste propustili rok.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Tako je. Hvala.

SUDIJA ORIE: Onda ima još jedan problem, dokazni predmet Tužilaštva broj P760 je za sada označen za identifikaciju. Pretresno veće je reklo da će razmotriti prijem. Pretresno veće je odlučilo da dokazni predmet Tužilaštva broj P760 neće biti primljen u spis. Postoje različiti razlozi za to, jedan od njih je da ako se ne zna autor ovog dokumenta, onda postoji opasnost da ovaj dokument, koji nije baš sasvim jasan kada se govori o činjenicama na kojima se zasniva, ali postoji i rizik da se time ponavljaju dokazi koji su već izneseni od strane svedoka pred ovim Sudom, jer ako ne znate ko je autor, a svakako ovaj dokument nije predviđen svim svedocima, to bi bilo previše ... Pretresno veće smatra da dokazna vrednost dokumenta podleže tako ozbiljnim sumnjama i riziku, pa prema tome, ne bi trebalo da bude primljen u spis. I mislim da je važno za strane da to znate pre nego što svedok napusti ovu sudnicu. Gospodine Kuzmanoviću, molim vas, nastavite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Ja ču ... Časni Sude, treba da znate da smo gospodin Russo i ja razgovarali o pitanju dokumenata specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova na kojima se vide lokacije gde su bile raspoređene specijalne policijske jedinice tokom *Operacije Oluja* i da smo se dogovorili da to nije ekskluzivni spisak o tome gde su one bile, ali za potrebe ovog datuma kojima se bavimo, mi smo se složili oko broja dokaznih predmeta, i samo da pronađem svoj spisak, časni Sude, pročitaću to. Gospodine Russo, ispravite me ako grešim. Da li grešim?

TUŽILAC RUSSO: Ne grešite, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Onda idemo. Za dobrobit Pretresnog veća, samo ču da pročitam brojeve dokaznih predmeta. To su P614, P621, D561, D554, D557, D552, D550, P606 i D543. I, ponavljam, ovi dokumenti pokazuju lokacije na kojima su se nalazili pripadnici specijalne policije MUP-a između 4. i 9. avgusta 1995. godine, uključujući i naređenje od 10. avgusta za specijalnu policiju da idu u Sektor Sever, na Petrovu goru. Ovo konkretno naređenje od 10. avgusta je dokazni predmet Odbrane broj D557. Takođe smo razgovarali o pitanju skraćenica, časni Sude. Gospodin Russo i ja

ćemo sesti sa ova dva dokazna predmeta Odbrane, D267 i D268, a mi ćemo dostaviti tu informaciju Pretresnom veću.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, odgovorili ste ranije na neka pitanja u vezi sa vašim saznanjima ili prepostavkama u vezi specijalne policije MUP-a. Da li ste znali da su između 4. avgusta i 9. avgusta, jedinice specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova sišle 4. avgusta sa planine Velebit, i kroz Gračac, Mazin, Donji Lapac, završile u Kulen-Vakufu u Bosni i Hercegovini 8. avgusta 1995. godine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja sam znao da je to bila jedna od osovina napredovanja. Nisam znao da je to bila specijalna policija, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Vi ćete se složiti sa mnom, zar ne, gospodine Berikoff, da, u stvari, dokumenti čije sam dokazne brojeve upravo pročitao, a to su dokazni predmeti i Tužilaštva i Odbrane, pokazuju da između 4. i 9. avgusta 1995. godine jedinice specijalne policije vojne policije ... Ministarstva unutrašnjih poslova nisu bile na području Knina, Drniša, Crljana, Kistanja, Cetine i Vrlike, i vi nemate nikakve činjenice na osnovu kojih biste tvrdili suprotno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nemam drugih činjenica na čemu bih to bazirao i moram da se složim sa onim što je u dokumentima, ako je to ono što kažu dokumenti, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 2061. I ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Ovo je dokument od 11 stranica. To je izveštaj jedinice vojne policije za vreme *Operacije Oluja* od 13. avgusta 1995. godine. Gospodine Berikoff, u trećem paragrafu se govori o sastavu vojne policije pod nazivom AT formacija ili antiteroristička formacija. Da li ste znali za tu formaciju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Znao sam za tu formaciju ... ako je to isto što i antidiverzantska ili antiteroristička jedinica, da, znao sam, jer je to ista grupa ... ili grupe ljudi koji nose isti tip označke mislim kada je predsednik Tuđman došao u Knin, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Kakve su uniforme ti ljudi nosili?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Oni su nosili maskirne uniforme i imali su grb sa munjom, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li znate da li su se te AT formacije vojne policije nazivale specijalnom policijom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne znam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U ovom izveštaju od 13. avgusta 1995. godine, a to je dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 2061, govori se o tome da su različiti članovi regrutovani iz vojne policije, saobraćajne policije i da su bili uključeni u Operaciju Oluja. Da li ste uopšte bili upoznati sa ovim formacijama?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Želim samo da jedna stvar bude savršeno jasna i mi smo možda ovo i ranije pojasnili, ali sada samo želim za potrebe zapisnika da se uverimo da je to jasno. Vojna policija kojom je komandovao major Jurić, zar ne, na osnovu onoga što ste danas saznali, major Jurić nije imao nikakve veze sa specijalnom policijom Ministarstva unutrašnjih poslova.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne mogu to da potvrdim. Međutim, na osnovu informacija koje ste mi rekli, ako su tačne, to je istina, gospodine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, ponavljam, ako se pozivate na ono što je svedok saznao danas, i pretpostavlja se da je bio u poziciji da donosi bilo kakve zaključke iz onoga što je video, a ljudi ponekad saznavaju stvari ne onako kako su naučili. Ne kažem da smo ovde da podučavamo svedoka. Međutim, svedok je ograničen na ono što je video na papiru danas. Da li je saznao da je istina ono što je na papiru, da li je on saznao da papiri ne odgovaraju njegovom sopstvenom sećanju, to je potpuno nejasno. Dakle, ja vas pozivam da se uzdržite od neodređenih referenci u odnosu na ono šta je svedok saznao danas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Uradiću tako, časni Sude.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, želeo bih da mi... možete li da mi kažete bez ... bez obzira na ova dokumenta koja smo danas pregledali, da li znate da li je major Jurić je bio načelnik specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U jednom trenutku sam pomislio da je bio pripadnik i načelnik vojne policije, odnosno, specijalne policije. Razlog zašto sam to rekao je da sam u brojnim prilikama lično ja ili sa drugim ljudima video majora Jurića, on je imao vlast nad ... definitivno je imao vlast nad vojnom policijom širom sektora, na kontrolnim punktovima na kojima smo zaustavljeni, ime majora Jurića bilo je važnije od bilo čijeg drugog imena. A kada smo se prvi put sreli sa majorom Jurićem u Ministarstvu odbrane ili u policijskoj stanici, činilo se da major Jurić komanduje svima i kontroliše sve čak i kada je došao u sobu potpukovnik, to je ... to je bio glavni razlog koji je ... u stvari, čak je izdavao naređenja i potpukovniku, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se predoči dokazni predmet Odbrane broj D268, druga stranica. Zapravo, možemo početi od prve stranice.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospođa Higgins je ovaj dokument ponudila u spis i postavila vam je neka pitanja o tome. Ovo je naređenje general-majora

Laušića i tu se opisuje koji su bili zadaci majora Jurića. I ako pogledate drugu stranicu ovog dokumenta, da li se slažete, barem kada je reč o ovom dokumentu, dokaznom predmetu Odbrane broj D268, da ne postoji ništa što pokazuje da je general-major Laušić, barem na papiru, ima bilo koju vrstu kontrole nad specijalnom policijom MUP-a?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U skladu sa dokumentom, to je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, ja sam propustio da ponudim dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 2061 u spis. Želeo bih da ga predložim za prijem u spis, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare.

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D737.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D737 primljen je u spis.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Uzgred budi rečeno, imam 45 minuta, časni Sude, a ne sat. Gospodin sekretar i ja razgovarali o tome tokom pauze, samo da znate.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: U redu. Ako se to desilo poreskim vlastima, obično kažete – napravili ste grešku. Sada ste obavezani. Mislim da svi prihvatamo autoritet našeg gospodina sekretara koji vodi računa o vremenu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Naravno, kao službenik ovog Suda želeo sam da Pretresno veće zna da sam imao manje vremena nego što sam mislio. Da li može da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P747.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pre nego što na se pojavi P747, gospodine Berikoff, naveo sam spisak područja u kojima ste mislili da ste videli specijalnu policiju tokom Operacije Oluja i to ubrzo posle 4. i 9. avgusta. Jedno od područja koje sam propustio da uključim bilo je područje sela Strmica. Nisam ga dodao na spisak na kom su Knin, Drniš i druga mesta. Da li se slažete sa mnom da kada je reč o selu Strmici, specijalna policija Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Hrvatske, barem prema izveštajima koje sam nabrojao, nije bila u Strmici?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Složio bih se, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P747. Ovo je lista koju ste vi sastavili?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A to je kratak rezime mesta u koja ste vi odlazili iz dana u dan. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dana 8. avgusta, pod 1(E) govorite o pripadnicima HV-a ili hrvatske specijalne policije koji su najverovatnije bili odgovorni za razaranja u Kninu. Na osnovu dokaznog predmeta Tužilaštva broj P614, koji smo ranije pogledali, specijalna policija se u tom trenutku nalazila u Kulen Vakufu u Bosni, i napomena da je hrvatska specijalna policija bila najverovatnije odgovorna je pogrešna. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Prema informacija koje sam dobio danas, to je moguće, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Takođe se pominju, na primer, 11. avgusta u selu Civljane na 2. stranici ovog dokumenta, to je pod 1(H).

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ako bismo mogli da pređemo na drugu stranicu, molim vas. Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, 11. avgusta, vi ste zabeležili da ste bili očevidec da su vojnici HV-a, uključujući i specijalnu policiju, ulazili u brojne stambene objekte. Opet se vraćamo na dokazni predmet Tužilaštva broj P641 od 11. avgusta. Specijalna policija se tada nalazila u Sektoru Sever, barem prema dokumentima koje su predočeni ranije danas. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Informacije koje sam stavio u ovaj dokument bile su zasnovane na informacijama koje sam imao i prepostavkama koje sam imao u to vreme, gospodine, kada sam video ljudi koji su nosili sive kombinezone i maskirne uniforme. Međutim, na osnovu dokumenata koje ste mi pokazali danas, da, gospodine, to je tačno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, vi ste se ranije pozivali na dokazni predmet Tužilaštva broj P614 koji je bio među dokumentima na početku sednice posle pauze. Sada imamo dokazni predmet Tužilaštva broj P641. Da li je to ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Trebalo bi da bude dokazni predmet Tužilaštva broj P614, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P614. A mislim da ste rekli ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da. Nisam video transkript, ali hvala vam. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P614. Ako sam rekao dokazni predmet Tužilaštva broj P641, to nije tačno.

SUDIJA ORIE: Da, to je dokument od 26. novembra ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Tako je.

SUDIJA ORIE: Iz 2001. godine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Na sličan način u unosu od 11. avgusta, kažete da ste išli u Donji Lapac, to je ponovo u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P741, pod 1(I), a ako se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P614, Donji Lapac ... prema tom dokumentu, hrvatska specijalna policija već je bila otišla iz Donjeg Lapca 8. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. I, ponavljam, moje prepostavke u vezi s tim su bile iz istih razloga, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A barem kada je reč o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P614, bilo kakva identifikacija prisustva specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova, da li se slažete sa mnom, u područjima kao što su Cetina i Strmica ili Kistanje je pogrešna?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Neću da kažem da je to pogrešno, gospodine. To je moja prepostavka u to vreme na osnovu informacija koje sam imao. Na osnovu informacija koje sam dobio danas od vas, u skladu sa dokumentima nisu bili тамо.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A, ponovo, osim što ste primetili da su oni bili u sivim kombinezonima, nije bilo ništa konkretno o tim ljudima na osnovu čega biste ih identificovali kao pripadnike specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nije bilo, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste ikada razgovarali sa bilo kim od tih ljudi?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine. Osim sa majorom Ivanom Jurićem.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle ja bih da pređemo, molim vas ... ovo je jedna od vaših izjava, dokazni predmet Odbrane broj D284, stranica 22. Datum ove izjave, uzgred budi rečeno, je 26. i 27. maj 1997. godine. Ovde je bio kapetan Hill, koji je svedočio ranije u ovom predmetu i on je govorio o ovom incidentu, o kom se govorи u redovima od 18 do 36. Hteo bih da vas pitam jednu stvar, rekli ste u 20. redu: "Mi smo bili primorani da napustimo naša vozila pod pretnjom puškama od strane jednog broja hrvatskih vojnika pod dejstvom alkohola." Možete li da opišete šta ste mislili pod tim? Možete li da opišete kako ste znali da su oni bili pod dejstvom alkohola i šta podrazumevate pod rečima "pod dejstvom alkohola"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, smrdeli su na alkohol, dah im se osećao na alkohol. Ponašali su se neuračunljivo, drali su se i vikali su na nas, i uglavnom možete da osetite miris ogromne količine alkohola u njihovom dahu, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se pokaže dokazni predmet Tužilaštva broj P748 na trenutak. Stranica 9 od 17. Ako bismo mogli da pogledamo unos za 9. avgust 1995. godine. Negde na trećini stranice nalazi se rečenica koja počinje na krajnjoj desnoj strani.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A ja ću pročitati ovo: "Otišli smo danas u 'zabranjeno područje' samo da vidimo koliko daleko možemo da idemo. Bilo je vrlo, vrlo napeto. Već mi je dosadilo da se stalno plašim. Danas smo zaustavljeni na kontrolnom punktu Hrvatske vojske u blizini štaba Kenijskog bataljona, kada je jedan od vojnika HV-a primetio pušku koju je Geoff nosio." To je Geoff Hill, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "Poludeo je i prisilio nas pod pretnjom oružja da izademo iz našeg vozila. Morali smo da legnemo potrbuške na zemlju i čekamo. Oni su uzeli oružje od kapetana Hilla, jer je to bio srpski kalašnjikov AK-47, koji je uzet od nekog srpskog vojnika koji je poginuo prvog dana ofanzive, čista glupost od Geffa. Spasio nas je jedan vojnik HV-a koji je zapravo došao iz Kanade i savršeno govorio engleski." To je iz vašeg dnevnika, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I to je zabeleženo približno tog dana, 9. avgusta 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tačno je, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U ovom unisu za 9. avgust 1995. godine ne pominje se da je bilo ko bio pod dejstvom alkohola od tih ljudi s kojima ste bili suočeni. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. Međutim, po mom najboljem sećanju, osećao se jak smrad alkohola, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Dakle, dve godine kasnije, 1997. godine dajete činjenicu da vas je zaustavila gomila pijanih hrvatskih vojnika, dok 9. avgusta 1995. godine jednostavno kažete da su vas zaustavili na kontrolnom punktu HV-a u zabranjenom području. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Alkohola sam se setio još ranije. Ali dve godine kasnije sam o tome govorio.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Vi kažete dalje u istom paragrafu u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P748: "On", što znači vojnik HV-a koji je došao iz

Kanade "i hrvatski pratilac su nas odveli da vidimo načelnika štaba Kenijskog bataljona. Kakav beskoristan nitkov." Da li ste mislili na načelnika štaba Kenijskog bataljona?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Zašto je bio beskoristan nitkov?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se zašto sam to mislio. Izgledao je ... u to vreme se činilo da je više zainteresovan za sebe i nije ga bilo briga šta se dešava na drugim mestima, i to je bilo moje mišljenje o njemu u to vreme, gospodine. Ne sećam se celog incidenta i razgovora sa načelnikom štaba Kenijskog bataljona.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Tri reda niže vi kažete: "Ponovo smo naleteli na majora Ivana Jurića. Postavio nam je nekoliko pitanja i čudio se zašto smo bili u zabranjenom području. Mi smo mu ispričali neku priču za koju sam siguran da nije ni na trenutak poverovao. Pozvao je Geoffa i mene u bazu HV/ HVO-a da nešto prezalogajimo. Vojnici su zaklali jagnje i pekli su ga na ražnju." Primetio sam, gospodine Berikoff, da ste u nekoliko delova vaše izjave koristili skraćenice HV/HVO. Zašto koristite termin HVO? Kao prvo, što je HVO?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: HVO je hrvatska vojska sa bosanske strane.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li su postojale neke oznake kako biste mogli da ih identifikujete kao vojnike HVO-a?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nije bilo, i zato sam i stavio ili / ili, gospodine, u to vreme.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, HV/HVO je nešto što ste stavili zato što niste bili sigurni?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste imali ...

SUDIJA ORIE: Gospodine ... Da, mogu li da vas podsetim da pravite pauze. U isto vreme, nekoliko puta se pominje Kenijski bataljon. Sada znamo da je ponekad Kanadski bataljon K-a-n-a-d-s-k-i b-a-t-a-lj-o-n.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja ču ...

SUDIJA ORIE: ... a ponekad je K-e-n-i-j-s-k-i b-a-t-a-lj-o-n. Na šta ste mislili?

SVEDOK BERIKOFF: U ovom slučaju radi se o Kenijskom bataljonu.

SUDIJA ORIE: O Kenijskom. U redu. Onda je tačno.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: K-e-n, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Trebalo je da pojasnim. Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D284, ista stranica, stranica broj 22. Dakle, u maju 1997. godine, kada opisujete ovaj incident, govorimo o redu broj 23, rekli ste da su vas isterali i to pod pretnjom oružja, a razlog je bio prilično glup postupak kapetana Geoffa Hilla. Takođe, rekli ste u 27. redu da nije samo kapetan Hill, već je kaplar Tremblay odlučio da nosi kalašnjikov zbog toga što je bio na rasklapanje i imao šaržer. Dakle, bila su zapravo dva komada srpskog oružja u vozilu. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bila su dva komada, kapetana Hilla i kaplara Tremblaya koji je bio vozač kapetana Hilla.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Da li su kapetan Hill i kaplar Tremblaya dobili ukor zbog ovoga?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, oni su bili ... nisam siguran za kaplara Tremblaya. Znam za činjenicu da je kapetan Hill bio opomenut, jer kada smo se vratili nazad u bazu Ujedinjenih nacija ja sam prijavio incident generalu Forandu, i general Forand je takođe bio veoma uznemiren zbog incidenta i pozvao je kapetana Hilla.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li znate kakvu je opomenu dobio kapetan Hill?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne znam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se prikaže dokazni predmet Tužilaštva broj P729, i da li možemo da pogledamo prvo naslovnu stranicu. Mislim da ovo nije taj dokument. Da li sam rekao P729?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dokument o kojem govorim, osim ako nisam napisao pogrešno, i žao mi je... to je dnevnik... Da, P729, gospodine sekretare. Oprostite.

sekretar: Časni Sude, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P729.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, da li se radi o dnevniku svedoka?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da. Od 30. jula do 20. avgusta 1995. godine.

SUDIJA ORIE: 30. juli, da, to je...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Izvinjavam se, to je dokazni predmet Odbrane broj D729. Moja greška. Hvala vam, zastupniče. Hvala gospodine sekretare, to je moja greška. I molim stranicu ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, pre nego što pređemo na 5. stranicu ovog dokumenta, to je dnevnik koji ste vi sačinili. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A da li je to izvod iz prethodnog dnevnika o kom sam govorio, dakle iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P748?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine. Kao što sam rekao na početku mog svedočenja, to je bio dnevnik koji sam pisao svakodnevno i u jednom trenutku sam ga promenio iz rukom pisanih beležaka u elektronsku formu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim 5. stranicu tog dokumenta.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Radi se o incidentu na kontrolnom punktu u avgustu ... 9. avgusta. I u sredini paragrafa ... ili oko trećine tog paragrafa rečenica počinje sa: "Otišli", o-t-i-š-l-i..

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "Otišli smo danas ponovo u 'zabranjeno područje'. Bilo je vrlo, vrlo napeto. Već mi je dosadilo da se stalno plašim. Na primer, danas smo zaustavljeni na kontrolnom punktu Hrvatske vojske u blizini štaba Kenijskog bataljona." I ponovo se govori o srpskom AK (kalašnjikov) koji je nosio kapetan Hill. U ovom unisu se ne pominje da ste bili okruženi pijanim hrvatskim vojnicima, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne pominje se.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A ovo je 24. avgust 1996. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. Međutim, to se nije dogodilo tog datuma kada sam napisao dnevnik u avgustu 1996. godine. Dnevnik sam napisao čim sam otišao u Sarajevo, ako se sećate mog odgovora od pre neki dan, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Sećam se. A kakva je svrha bila da ste ga potpisali 24. avgusta 1996. godine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, potpisao sam taj dokument kada sam ga dao istražitelju tokom razgovora, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Na 7. stranici ovog dokumenta, prema dnu, imate belešku, to je 12. avgust, u poslednjoj četvrtini stranice, postoji rečenica da je ... sa desne strane koja počinje sa: "Primetio nas je..." I kaže se: "Primetio nas je određeni broj pripadnika specijalne policije HV-a (odred smrti), koji su nas opkolili i stavili u pritvor, navodno jer smo na zabranjenom području." Šta je odred smrti specijalne policije HV-a?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Još jednom, iz glasine ili sirovih informacija koje sam čuo dok sam bio tamo, ljudi koji su nosili sive kombinezone u mnogim

slučajevima su nazivani odredima smrti. Neke od tih informacija došle su od izbeglica u bazi. Tako su ih zvali.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Nemate dokaze, činjenične dokaze, koji pokazuju da je postojalo nešto što bi moglo da se nazove odred smrti u ovom području, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, da li je to bio vaš utisak, odnosno, da li ste stekli utisak tokom vašeg boravka tamo da su postojali određeni odredi koji su išli od kuće do kuće?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam siguran da li su to bili određeni odredi. Međutim, mnogobrojni vojnici i pripadnici civilne policije išli su od kuće do kuće, da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste u nekom trenutku izvestili o svojim saznanjima i informacijama koje ste dobili ... da li ste poslali izveštaj o vašim saznanjima ili informacijama koje ste dobili, svojim prepostavljenim? Da li je to tačno?
SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Posle svakog puta po celom sektoru, kada sam se vratio nazad u bazu, usmeno sam izveštavao generala Foranda i operativno osoblje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A je li to bio pukovnik Leslie?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U prvih nekoliko dana, to bi bio pukovnik Leslie. Kasnije je bio jordanski načelnik štaba čijeg se imena ne sećam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Pukovnik, sada general Leslie, izjavio je ranije da je otiašao 7. ili 8. avgusta 1995. godine. Da li to odgovara vašem sećanju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je bilo ... ubrzo nakon ofanzive je otiašao, pa, dakle, da, tada sam verovatno obaveštavao jordanskog načelnika štaba, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Sada bih zamolio da se pokaže dokazni predmet Odbrane broj D329, samo transkript tog dokumenta, molim vas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, ranije u ovom predmetu tokom svedočenja generala Foranda uveden je u spis ovaj dokument, kao i transkript. To je bio intervju koji je napravljen u julu 2003. godine sa generalom Forandom i generalom Lesliem u vezi *Operacije Oluja* i ono što je usledilo nakon operacije. Ranije ste izjavili da ste promenili mišljenje o prirodi artiljerijskog napada na Knin i želeo bih da vam postavim pitanje o žrtvama tokom tog vremenskog perioda. Vi ste nam dali neke procene ... odnosno, ne neke procene, međutim, dali ste nam neka zapažanja o broju mrtvih ljudi koje ste videli tokom 4. i 5. avgusta. Da li je to tačno?
SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Na 2. stranici tog transkripta, treći ... četvrti paragraf, "L" znači Leslie, u odgovoru na pitanje o granatiranju izjavio je da je od

granatiranja "poginulo mnogo civila i mi nikada nećemo znati tačan broj, ali procene se kreću od 10.000 do 25.000 mrtvih." Dakle, kao obaveštajni oficir i oficir za informacije za Sektor Jug, vi niste dali tu procenu generalu Leslieu, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine, jer nisam nigde video ništa ni blizu tog broja. Bila je to, za mene, dvostruka ili trostruka cifra najviše, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, broj od 10.000 do 25.000 očigledno je pogrešan?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Rekao bih da je očigledno pogrešan na osnovu informacija koje sam imao u to vreme, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Na 3. stranici u ovom dokumentu konkretno na sredini, tu je komentar reportera u transkriptu koji kaže: "General Leslie kaže da je video hrvatsku policiju nakon toga kako idu od kuće do kuće i kako ubijaju sve koje su pronašli." A onda ide citat koji mu se pripisuje: "I nadalje bilo je različitih organizacija koje su čistile bivšu srpsku Krajinu, bile su tu ekipne specijalne policije koje su nosile svoje vrlo karakteristične plave uniforme i koji su bili angažovani u lovu i ubijanju srpskih civila po planinama. Video sam na desetine i desetine kuća i farmi i sela u plamenu, i to se događalo mnogo, mnogo dana, u nekim slučajevima, i mesecima nakon prvobitnog napada." Želeo bih da vam postavim pitanje o ekipama specijalne policije koje su nosile svoje vrlo karakteristične plave uniforme. Da li ste vi, kao obaveštajni oficir i oficir za informacije obezbedili ove informacije generalu Leslieu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam jer je jedini put kada sam video plave uniforme to bilo kada sam bio, u stvari, u Bosni. I takve uniforme su nosili Srbi. Dakle, nisam nikada video Hrvate u plavim uniformama. Oni su nosili sive kombinezone, i to je ono što sam ja video.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali u bilo kom trenutku da su bile angažovane bilo koje snage u onome o čemu je govorio Leslie, a general Leslie je govorio o lovu i ubijanju srpskih civila po planinama?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam znao, gospodine. Znao sam za uništavanje kuća u tom području, ali ne i za lov i ubijanja.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: U redu. Hvala. Da li znate, kao vojni obaveštajni oficir i oficir za informacije kakvo je bilo kretanje Vojske Republike Srpske Krajine tokom 5. i 6. avgusta u području Donjeg Lapca?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne znam za područje Donjeg Lapca, ne, ne, gospodine. Kasnije sam saznao i pratilo sam put kojim su se povlačili iz područja Knina.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali, pre vašeg dolaska u Donji Lapac, mislim da je to bilo 11. i 12. avgusta 1995. godine, da je rečeno u izveštajima o situaciji vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija da je Armija Bosne i Hercegovine koja je prelazila granicu pljačkala u Donjem Lapcu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam znao za taj zveštaj o situaciji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste imali pristup izveštajima UNMO-a [United Nations Military Observer] uopšte, izveštajima o situaciji?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Jedini pristup koji sam imao izveštajima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija bili su oni koje smo dobijali posle jutarnje molitve i to su bili usmeni izveštaji, ne pisani. Nisam video izveštaje UNMO-a. Oni su dolazili preko drugog lanca komandovanja u štab.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da li možemo da zamolimo da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P114. Ako bismo mogli da vidimo stranicu ... u desnom uglu, broj 9592, u desnom gornjem uglu ovog izveštaja o situaciji.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Prema sredini ovog izveštaja o situaciji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, na ovoj stranici postoji zapis od 10 ... u 12.30 časova, što znači od 10. avgusta u 12.30 časova. Je li tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, tako je, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Tu se kaže: "U Donjem Lapcu patrola vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija videla je vojnike koji su nosili obeležja Bosne i Hercegovine, kako pomažu izbeglicama iz Bihaća da kamionima pukupe krave i druge predmete iz domaćinstava koje su ostavili krajški Srbi." Dakle, rekli ste da niste bili .. da niste to primetili kada ste bili tamo 11. i 12. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste bili ... Već sam razgovarao sa vama o činjenici da su jedinice specijalne policije Ministarstva unutrašnjih poslova izašle iz Donjeg Lapca pre 10. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Prema dokumentima koje ste mi pokazali, da, to je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali da je Vojska Republike Srpske Krajine kada je prolazila kroz Donji Lapac, maltretirala snage Ujedinjenih nacija u tom području i da su zahtevali gorivo pre nego što su napustili Donji Lapac?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Što se tiče maltretiranja od strane Vojske Republike Srpske Krajine, to je nešto što se događalo kada sam prvi put otišao tamo pa sve dok nismo otišli. Što se tiče traženja goriva, ne mogu da odgovorim što su tačno tražili u području Donjeg Lapca. Već sam vam rekao o pitanju goriva u području Strmice, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Molim da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P111. I takođe molim oznaku 9575 tog dokumenta.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Oko sredine tog dokumenta na jednom mestu se kaže da su oko ... da su 6. avgusta kamioni Vojske Republike Srpske Krajine sa 100 ljudi stigli u P četu. Da li je to Peta četa?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, to je Peta četa, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: "U području Donjeg Lapca počeli su da maltretiraju i traže gorivo i dnevno sledovanje. Posle pregovora, oni su napustili područje." Dakle, vi niste bili u Donjem Lapcu pre 11. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste znali da je bilo granatiranja Donjeg Lapca i pre nego što ga je preuzeila hrvatska specijalna policija i nakon što je ušla Donji Lapac?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, znao sam. Kao što sam ranije rekao, znao sam da je bilo teških borbenih dejstava u tom području, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, recite nam prirodu i obim informacija koje ste dobili kada ste stigli u Zagreb pre nego što ste postali obaveštajac i oficir za informacije u Sektoru Jug?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja sam bukvalno ... Samo sam dobio opšti pregled situacije u celom području bivše Jugoslavije, a posebno u Sektoru Jug, i rekli su mi da je situacija veoma napeta, da je postojala verovatnoća moguće ofanzive HV-a kako bi povratili Krajinu, ako pregovori koji su bili u toku ne budu uspešni. Nisam dobio detaljan briefing o obimu snaga u području, gde su se nalazile, niti identifikaciju tih snaga, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li se to odnosilo na obe strane? Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To se odnosilo na obe strane, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: I vi kažete u jednoj od svojih izjava da se 27. ili 28. jula nekolicina zaposlenog lokalnog osoblja Ujedinjenih nacija nije pojavila na poslu i da oni napuštali područje?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste došli do takvog zaključka zbog dešavanja u području?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam. Postojala je mobilizacija snaga Vojske Republike Srpske Krajine i stoga je moj zaključak bio da je eventualna ofanziva Hrvatske vojske bila na dohvrat ruke.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Mislim da ste rekli da je poziv za mobilizaciju emitovan na *Radio Kninu*?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Da li ste vi čuli?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam lično čuo. Čuo sam iz raznih izvora, uključujući naše operativno osoblje.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Jedan trenutak, časni Sude.

(*Odbrana se savetuje*)

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Gospodine sekretare, da li možete, molim vas, da predočite dokazni predmet Tužilaštva broj P112. Ako bismo mogli da odemo do oznake 9581.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: To je izveštaj o situaciji, gospodine Berikoff, od 8. avgusta 1995. godine, i na ovoj stranici, na dnu stranice, piše da je Jordanski bataljon bio tamo na granici. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A pogranično područje je blizu Donjeg Lapca, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je. Njihov štab je bio baš severno od Donjeg Lapca.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: A u konkretnom izveštaju o situaciji se kaže da je 8. avgusta zabeleženo artiljerijsko granatiranje u području Borićevca iz Bosne i Hercegovine, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je ono što se kaže u dokumentu, da, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Dakle, makar 8. avgusta, u skladu sa ovim izveštajem o situaciji, Donji Lapac je i dalje bio u igri u smislu borbenih operacija?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. I to sam takođe rekao ranije, gospodine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću, bili ste ljubazni da skrenete pažnju da ispravite vreme koje ste dobili ... sada ste ... sada ste utrošili više od sat i po. Možete li molim vas, da pokušate da završite.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da, časni Sude, samo jedan trenutak i završiću.

(*Odbrana se savetuje*)

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Imam još samo jedno pitanje, časni Sude, i završiću.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Gospodine Berikoff, vi ste znali da se na području Borićevca nalazi veliko skladište oružja, na toj lokaciji?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam znao, gospodine.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: To je sve što sam imao. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kuzmanoviću. Možete li mi pomoći oko jednog od dokumenata, mislim da se radi o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P614, govorite o selu Otravica. Da li možete da mi pomognete da to pronađem na karti.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Kako se zove mesto, časni Sude? Oprostite.

SUDIJA ORIE: Otravica.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Mitrovica?

SUDIJA ORIE: Ne, mislim da je Otravica. Dozvolite mi da proverim.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da li možda mislite na Ostravicu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Kaže se Otravica. To je ... vi ste to rekli na stranici ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: (*preklapanje govornika*) ... Da, na 26. stranici. Na 31. stranici i takođe na 26. stranici. To je u Bosni u blizini Kulen Vakufa, časni Sude. To je preko granice u Bosni, gde je specijalna policija završila svoje operacije u Kulen Vakufu, a Ostravica je selo koje se nalazi na rubu Kulen Vakufa. Dakle, Ostravica je selo odmah pored Kulen Vakufa.

SUDIJA ORIE: Da, pronašao sam. Da, mogu li onda da vas pitam u odnosu na istu tu 31. stranicu u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P614 ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: ... Mislim da se ovde radi o radnoj verziji prevoda i u drugom redu, preposlednja reč je n-j-i-h-o-v-a, njihova, a rekao bih da piše t-a-m-o tamo?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Složio bih se, časni Sude, da u preposlednjem redu piše "angažovane tamo", to bi trebalo da bude t-a-m-o. A kao drugo, u istom redu trebalo bi da piše n-j-i-h-o-v-e, "njihove jedinice". Slažem se.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Slažem se i mi čemo videti da je ... u stvari, ovo je dokument P ako ne grešim. Dokazni predmet Tužilaštva broj P614.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Možemo da ispravimo. Mi ćemo se dogovoriti sa Tužilaštvo da se to ispravi.

SUDIJA ORIE: U redu. Jer jedno pitanje koje mi je palo na pamet, a možda ćete želeti da obratite više pažnje na njega u budućnosti, a to je: ako su tamo delovale specijalne policijske snage koje su tamo angažovane, šta to tačno znači?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Shvatam.

SUDIJA ORIE: "Biti tamo angažovan", bilo da se ... koliko je bilo i kako ograničeno to je ... ili koja su ograničenja vezana za činjenicu da su tamo bili angažovani.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Shvatam. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li želite da postavite dodatna pitanja svedoku?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude, i mislim da mi je potrebno oko 30 minuta.

SUDIJA ORIE: Onda, molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude. Pokušaću da budem kratak.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RUSSO

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, želeo bih da se vratimo na nekoliko oblasti koje su obrađene tokom vašeg unakrsnog ispitivanja.

TUŽILAC RUSSO: Dozvolite mi da prvo pitam, gospodine predsedavajući, znam da će se u nekoliko prilika pozivati na transkript iz poslednja dva dana. Konkretno moj transkript počinje od jedan svakog dana, i znam da je bilo nekih problema oko toga sa prethodnim svedocima. Ne znam da li kod vas počinje sa drugačijim brojem, ali mogu da dam...

SUDIJA ORIE: Mogu vam reći veoma kratko. 1. septembar počinje na stranici transkripta 7.588, a transkript od juče, od 2. septembra, počinje na stranici 7.702. Prema tome, možda morate malo da računate, međutim, potrebno je da imate pristup sistemu elektronske sudnice, takođe.

TUŽILAC RUSSO: Imam, časni Sude. Međutim, samo nemam istu numeraciju početne stranice kao i vi, a ponekad postoji i malo propusta. Preračunao sam, iako mislim da je moja računica premašila za...

SUDIJA ORIE: Ako ikada budete imali neki problem sa pretraživanjem resursa, onda ako ukucate ključnu reč u sistem *Word Wheel* onda ćemo biti u mogućnosti da to pronađemo veoma brzo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Pozivajući se na stranice transkripta ... a stranica počinje od 1, to bi bila stranica 83, od 3. do 6. reda.

TUŽILAC RUSSO: I mislim, časni Sude, u vašem transkriptu to bi bile stranice 7.670 ili 7.671, zavisno od toga gde počnete.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodin Kehoe vas je pitao o odlasku civila iz Knina pre *Operacije Oluja* i mislim da se i gospodin Kuzmanović samo dotakao toga. Da li se sećate toga?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću da li ste uočili da je postojalo bilo kakvo učešće vojske ili policije Republike Srpske Krajine u odlasku tih civila?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U aktuelnom odlasku civila, ne, nisam, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Primetio sam da ste upotrebili reči "aktuelni odlazak". Da li to znači da ste u nekim drugim uslovima videli njihovo učešće?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Pozivajući se na stranicu transkripta broj 88, stranice od 1 do 7 ...

TUŽILAC RUSSO: Za časni Sud, to će biti stranica 7.675 transkripta, od 1 do 7,

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodin Kehoe vas je pitao da li je HV koristila odgovarajuću vrstu municije za razaranje zgrada i objekata u Kninu, i vi ste odgovorili da jesu. Prvo, dozvolite mi da vas pitam: otprilike koliko je vojnih zgrada i objekata zapravo razorila Hrvatska vojska u Kninu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne mogu da odgovorim na to, gospodine, jer ja ne znam koliko je bilo vojnih objekata u Kninu, gospodine.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, zastupniče. Ja sam samo malo ... izvinjavam se. Ja sam malo zbumen oko paginacije. Mislim da je zvaničan transkript, gospodine Russo, 7.675 i tu se govori o pitanju evakuacije, a ovo pitanje o municiji, nisam siguran da sam tačno pratio transkript. Izvinjavam se. Svakako ne želim da vas prekidam, ali mislim da imam zvaničan transkript i moja paginacija čini se da je malo drugačija.

TUŽILAC RUSSO: U svakom slučaju, trebalo bi da bude oko četiri do pet stranica posle pitanja gde se govori o odlasku. To je verovatno ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, molim vas, dajte precizne reči. Na primer, ranije ste koristili reč odlazak. Sada se reč "odlazak" ne nalazi u mom sistemu *Word Wheel* tamo. Dakle, ako date jednu tačnu reč, onda sa sistemom *Word Wheel* se vrlo lako pronalazi.

ADVOKAT KEHOE: Ne slažem se. Nisam tako brz. Ja sam malo kao dinosaurus. I dalje sam na starom štampanom primerku, i ako bismo dobili neku pomoć u vezi sa tim primercima, bio bih zahvalan.

TUŽILAC RUSSO: Ja ću pokušati da pomognem obema stranama, časni Sude. Što se tiče reči "odlazak" traži se reč "evakuacija". U vezi pitanja koja sam malopre postavio, časni Sude, trebalo bi da se ukucaju reči "uništavanje zgrade ili objekata", i tada ćete da pronađete tu referencu.

ADVOKAT KEHOE: Samo da kažem za zapisnik da se reč "odlazak" pojavljuje na 7.675 stranici transkripta. Dakle, ako možemo da počnemo od te premise.

SUDIJA ORIE: To je 5. red, da, ja sam pronašao.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, gospodine Russo, ja samo pokušavam da vas pratim.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, gospodine Berikoff, pre svega, šta po vama znači razorena zgrada, dajte nam definiciju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Razorena zgrada trebalo bi da znači da je to zgrada koja više nije za stanovanje, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I ja razumem vaš poslednji odgovor u smislu da ne možete da mi kažete koliko je vojnih ciljeva uništeno. Da li možete da kažete Pretresnom veću koliko je otprilike zgrada u Kninu potpuno uništeno po vašoj definiciji šta znači "uništeno"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Po mojoj definiciji tog pojma, ja bih rekao oko 100 kuća je uništeno tokom ofanzive, a zatim da se nakon ofanzive, u pljačkanjima i tako dalje nastavilo uništavanje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako sada izuzmemu kuće iz te računice i govorimo samo o zgradama ili objektima, dakle, ovim mestima gde nisu živeli ljudi, da li ste videli koliko je takvih vrsta zgrada ili objekata bilo uništeno po vašoj definiciji tog pojma?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne mogu da kažem precizan broj. Međutim ... fabrika je pogodena, deo POL je pogoden, železničko pretovarno mesto naftnih proizvoda je bilo pogoden. Bilo je indicija da su pale granate i kod Ministarstva

odbrane. Kasarne na severnom kraju grada su takođe pogodene, kao i područje policijske stanice, tako da smatram da su to bile mete vojnog tipa, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Shvatam. Mislim da ste možda pogrešno shvatili moje pitanje. Rekli ste fabrika, POL stanica, železnica, zgrade Ministarstva odbrane, kasarne i ... i područje oko policijske stanice. Ono što ja pokušavam da utvrdim koliko je od tih objekata bilo razorenog.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne mogu da dam precizan broj, gospodine. Ne znam...

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. Sada ...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: ... ili se ne sećam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Što se tiče oružja koje je korišćeno u napadu na Knin, mislim da ste već svedočili a sigurno u vašim izjavama se kaže da su ispaljene rakete na Knin iz višecevnog bacača raketa [MBRL]?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li mislite da su višecevni bacači raketa odgovarajuće oružje da se koristi protiv vojnih ciljeva u područjima sa civilnim stanovništvom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, višecevni bacač raketa spada u AW oruđa [Area Weapon System-AWS] i komandant bi definitivno morao da uzme u obzir kolateralnu štetu koja može da bude izazvana. Mislim da sam to objasnio i gospodinu Kehoeu, takođe, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I ja shvatam ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo.

SUDIJA ORIE: Da, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ja sam razumeo vaš odgovor da bi razuman komandant morao da uzme u obzir štetu koju bi to prouzrokovalo. Da li se to posebno uzima u obzir gde se koristi, kako vi to zovete, AW oruđe?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A iz vaše perspektive, da li bi se upotreba municije koja eksplodira u vazduhu [Air Burst Ammunition] smatrala AW oruđem?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Gospodin Kehoe vas je takođe pitao da li bi bilo razumno za vojnog komandanta da ispaljuje artiljeriju na tenkove koje ste videli da se voze kroz Knin ujutro 5. avgusta. Da li se sećate toga?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Sećam se tog pitanja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Zamolio bih vas da ukratko objasnite Pretresnom veću kako vi shvate da bi trebalo da se koristi artiljerija da bi se pogodio cilj koji se kreće kroz urbano područje?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To sve zavisi od toga koliko ... kako snage koje se povlače izlaze iz gradskog područja. Ukoliko prolaze kroz gusto naseljena mesta, komandant bi trebalo da razmotri mogućnost kolateralne štete i ako je moguće, bolje je koristiti više sistema naoružanja koji bi mogli da odmah pogode snage koje se povlače. Međutim, kao što je gospodin Kehoe rekao ranije, snage koje se povlače i prolaze kroz područje, da, trebalo bi da pokušate da eliminišete tu silu, ako je moguće, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ne želim da proširujem svoje pitanje. Da samo uzmemo primer ... vi ste videli nekoliko tenkova, ako se ne varam kako se probijaju kroz Knin ujutro, 5. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da objasnite Pretresnom veću iz vaše perspektive kakav bi bio odgovarajući način za komandanta da se protiv takvih tenkova deluje artiljerijom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, ovo je samo moje mišljenje, ali po mom mišljenju komandant može da sačeka da tenkovi izađu vam grada na periferiju, a zatim da se deluje artiljerijom. Međutim, to je odluka koju donosi komandant, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A ako je komandant odlučio da otvorи vatru dok se tenkovi kreću kroz grad, da li bi razuman komandant mogao da očekuje da će verovatnoća od kolateralne štete biti veća nego da je sačekao da ti tenkovi napuste grad?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, naravno, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A ceo koncept mobilnih ciljeva jeste da su ciljevi mobilni, očigledno, pa ako se tenk kreće ... Dozvolite mi da vas pitam sledeće: Koliko daleko je mogao da se kreće tenk Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To sve zavisi koji tip tenka, gospodine. Neki mogu da idu i do 50 milja na sat, u zavisnosti od modela.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Pa, model koji ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, uzmite vazduh s vremena na vreme tako da i prevodioci mogu da urade to isto.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću ili da li možete da date neku predstavu o tome koliko brzo su se kretali ti tipovi tenkova Vojske Republike Srpske Krajine koje ste videli kako se kreću kroz Knin ujutro 5. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tipovi tenkova koje smo videli da se kreću kroz Knin bili su stariji tenkovi T-54 i T- 55 i stari SU [Soviet Union] tip tenka i oni su mnogo sporiji od novijih modela, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da nam kažete koliko sporiji?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Otpriike upola ili manje, gospodine. Takođe kad su se kretali kroz grad... ulicama i tako dalje prilikom skretanja morali su da uspore, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste znali iz kog pravca ili pravaca je napredovala Hrvatska vojska prema Kninu 4. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dolazili su iz nekoliko pravaca. Došli su iz... sa istoka i ja... koliko je meni poznato, došli su i sa juga.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li znate koliko je napredovala Hrvatska vojska prema Kninu sa istoka do kraja 4. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Do kraja 4. avgusta, mislim da su već bili deset do 15 kilometara u Krajini.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je to deset do 15 kilometara od Knina?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nije. To je deset do 15 kilometara od granice Krajine, dolazeći ili sa istoka ili sa juga.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molim vas da nam pokažete dokazni predmet Odbrane broj D728.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I dok čekamo da se taj dokument pojavi, gospodine Berikoff, možete li da mi kažete koliko je bio udaljen Knin je od linije sukoba 4. avgusta, u pravcu istok?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se, gospodine.

TUŽILAC RUSSO: Ako bismo mogli da pogledamo 11. stranicu tog dokumenta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, ovo je ... ako se sećate, ovo je zbirka karata sa kojima ste se generalno složili i primljena je u toku unakrsnog ispitivanja koje je vodio gospodin Kehoe.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine sekretare, molimo vas da zumirate na svetlo plavu oblast, odmah levo od mesta gde se kaže "OG sever", otplike na sredini stranice. Još malo dalje nadesno. Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dokazni predmet ukazuje da ovo svetlo plavo područje odmah levo od reči "Operativna grupa Sever" pokazuje da je Hrvatska vojska 4. avgusta prešla određeno rastojanje prelazeći preko linije sukoba prema Kninu. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Prema ovoj karti, to je tačno, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Pa, da li se slažete sa tim što stoji na karti?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U opštem smislu, da, i mislim da su oni prešli preko granice, otprilike toliko daleko, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako pogledate kartu, koliko shvatam ne postoji skala na karti, međutim, sudeći po rastojanju od Knina do te linije, o koliko kilometara govorimo?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Verovatno deset do 15 kilometara od istočnog dela granice, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. A koliko vremena će biti potrebno ispaljenom projektilu iz artiljerijskog oružja da pređe deset kilometara do Knina?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U zavisnosti od sistema naoružanja, gospodine, ali ne baš mnogo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li da nam kažete šta znači "ne baš mnogo"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne mogu. Nisam artiljerac.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U sekundama?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To bi bilo nekoliko sekundi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Manje od minut?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Manje od minut, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. Ako je manje od minut, da li se slažete da bi u tom periodu tenk prelazeći sa jednog položaja na drugi prešao ... čak deset do 20 metara?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, moguće je, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. I pod pretpostavkom da su se tenkovi kretali kroz Knin 5. avgusta, da li bi razuman komandant verovao da bi otvaranje vatrenje iz artiljerijskog oružja na te tenkove sa udaljenosti od oko 10 kilometara trebalo da bude veoma efikasno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To zavisi od toga da li je artiljerija već ciljala određene lokacije kroz koje bi tenkovi prolazili, gospodine.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude, uložio bih prigovor na ovo, jer ... oprostite, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, slušao sam francuski prevod, koji malo kasni, tako da ...

ADVOKAT KEHOE: Što je mnogo zanimljivije od mene.

SUDIJA ORIE: Da, prevešće se i to što vi govorite, takođe. Dozvolite mi da pročitam. Da. Ulažete prigovor zato što...

ADVOKAT KEHOE: Mi govorimo o razumnom komandantu i šta razuman komandant zna i šta bi uradio u to vreme kada bi otvarao vatru na određenom području. I mislim da se prigovor odnosi na širinu ovog pitanja. Jer pitanje koje postavlja tužilac je o tome šta bi uradio razuman komandant, odnosno, šta je ovaj komandant znao u to vreme, odnosno, general Gotovina, ili komandant brigade koji je otvarao tu vatru.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, mislim da prigovor, ukoliko je to uopšte prigovor, jasno govori da to šta je opravdano a šta ne često zavisi od toga šta osoba zna a šta ne. Ponekad se može, takođe, da uzme u obzir i ono što je trebalo da zna. Molim vas, imajte to na umu kada nastavite svoju liniju ispitivanja.

TUŽILAC RUSSO: Uradiću tako, časni Sude. Međutim, gospodin Kehoe je postavljao ista pitanja u vezi sa razumnim komandantom. Shvatam da su kvalifikacije bile iste i ja se slažem da je to ono što je razuman komandant znao u to vreme ili što bi trebalo da zna.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, gospodine Berikoff, imajte i vi to na umu. Ponoviću pitanje. Pod pretpostavkom da je bilo tenkova, kao što vi kažete, koji su se kretali kroz Knin 5. avgusta, da li bi razuman komandant verovao da otvaranje vatre iz artiljerijskog oružja na te tenkova sa udaljenosti od oko 10 kilometara bi trebalo da bude veoma efikasno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne bi bilo veoma efikasno ako, kao što sam ranije rekao, nije unapred podešen cilj koji je bio već gađao i čekao da ti tenkovi prođu isto tuda, gospodine.

TUŽILAC RUSSO: Molim dokazni predmet Odbrane broj D299.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, ovaj dokument vam je pokazala gospođa Higgins i ako se sećate ... hajde samo da sačekamo da se pojavi engleski prevod. To je dokument u kom general Čermak traži pomoć Generala Foranda i njegove resurse da ukloni oštećena vozila iz Knina. Da li ste čuli od bilo koga u štabu baze ili od bilo koga u Ujedinjenim nacijama, da se traži pomoć da se uklone oštećeni ili uništeni tenkovi iz Knina?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste lično videli oštećene ili uništene tenkove u Kninu, nakon 5. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I u pokušaju da se unište tenkovi koji se kreću kroz grad, da li bi razuman komandant morao da uzme u obzir i kolateralnu štetu do koje bi verovatno došlo u tom pokušaju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Razuman komandant bi definitivno morao da uzme u obzir i to, takođe.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Na osnovu onoga što ste lično videli, da li smatrate da je količina kolateralne štete u stambenim područjima Knina bila velika?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Bila je velika, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodin Kehoe vam je, takođe, pročitao presretnuti razgovor generala Mrkšića 4. avgusta iz koga se vidi da su se snage Vojske Republike Srpske Krajine povukle sa svojih položaja za odbranu Knina. Da li se sećate toga?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dozvolite mi da se osvrnemo na vašu treću izjavu, to je tabulator 3 u vašem registratoru. To je dokazni predmet Odbrane broj D84, 12. stranica, redovi od 1 do 13.

TUŽILAC RUSSO: Za sudskog službenika, izgleda da je ovo na BHS-u, na 9. stranici, u redovima od 7 do 23.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U tom paragrafu, gospodine Berikoff, vi iznosite svoje mišljenje da ono što mediji u Krajini 4. avgusta objavljaju o borbama Vojske Republike Srpske Krajine odražava dobro raspoloženje ali da je sve obmana, jer je Vojska Republike Srpske Krajine napustila područje i grad Knin koji je bio izuzetno slabo branjen. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je moja procena, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da vas pitam: da li ste videli bilo kakve dokaze da je ... da li ste vi lično videli bilo kakve dokaze da su snage Vojske Republike Srpske Krajine zapravo pripremale odbranu u Kninu ili izvan Knina?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam lično video da su pripremali odbranu. Međutim, nisam ni znao gde su bili razmešteni njihovi odbrambeni položaji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste znali gde se odbrambeni razmeštaj nalazio 5. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja sam prepostavljao da su na istom području gde sam video položaje pre same ofanzive.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću gde je to bilo?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, bilo je na periferiji Knina na putu za Otrić.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li je to područje bilo naseljeno civilima?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nije bilo. To je bilo otvoreno područje na periferiji Knina.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodin Kehoe vas je, takođe, pitao da li su gospodari rata, koje ste pominjali u svojoj izjavi, nosili maskirne uniforme i drugu vojnu opremu i odeću, i mislim da ste se složili da jesu. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Pre svega, dozvolite mi da vas pitam, molim vas, da definišete Pretresnom veću šta mislite kada kažete "gospodari rata"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Po mojoj proceni gospodar rata je nešto kao vođa bande. To je bila grupa meštana koja sluša komande i naredbe pojedinca za koga oni smatraju da ima autoritet.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste ikada sreli bilo kog pojedinca koga ste vi smatrali da je bio gospodar rata?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam sreo bilo kog pojedinca konkretno. Međutim, bilo je grupa ljudi koji su izgledali kao banda koja svakako nije poštovala naređenja vojske.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li su to ti ljudi o kojima vas je pitao gospodin Kehoe i za koje ste rekli da su bili u maskirnim uniformama?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Mislim da su oni bili deo grupe o kojoj je gospodin Kehoe postavljao pitanja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste ikada razgovarali sa bilo kojim pripadnikom ovih grupa?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Konkretno u području Cetine kada smo bili zadržani i odvedeni u policijsku stanicu Vrlike, bili smo opkoljeni od jedne takve grupe, i jedan gospodin konkretno je ušao u vozilo i pratilo nas do policijske stanice Vrlike, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li je taj pojedinac ili neko od vojnika koji su izgledali kao da su deo bande gospodara rata, da li vam je iko od njih ikada rekao da su radili za gospodara rata ili za bilo koga drugog osim za Hrvatsku vojsku?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisu. To je samo moja prepostavka na osnovu vrste uniforme koje su nosili, dezorganizacije koja je postojala i jednostavno izuzetno ... drugačijeg stava koji su oni imali.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da samo to pojasnimo. Jedina razlika koju ste povlačili između onoga što vi zovete vojnicima HV-a i HVO-a i ljudi u službi ovih gospodara rata je bila u uniformama i njihov stav i ponašanje?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, razlika je bila u uniformama, njihovom stavu, ponašanju prema svima u suštini, i ... da, može se reći da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je njihovo držanje podrazumevalo da su bili pijani?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U brojnim prilikama je alkohol bio faktor, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hteo bih da vam pokažem dokazni predmet Tužilaštva broj P423. Ako pogledamo ljudе koji se voze na ovom tenku, gospodine Berikoff, kako biste ih vi uporedili sa ljudima za koje kažete ste ih videli u sektoru koji su bili u službi gospodara rata?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je slično nekim ljudi za koje bih rekao da pripadaju grupi gospodara rata. Međutim, u mnogim slučajevima oni nisu imali one vrste oružja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Čini mi se da ranije niste rekli da ste na osnovu sistema oružja razlikovali ratnike od ostalih. Fokusirajte se striktno na uniforme koje su ovi ljudi ...

ADVOKAT KEHOE: Ulažem prigovor na komentar tužioca. Ako tužilac želi da postavi pitanje, to je u redu, ali ulažem prigovor na komentar.

SUDIJA ORIE: Ozbiljno smo shvatili vaš prigovor, da.

TUŽILAC RUSSO: Shvatam, časni Sude. Samo sam pokušavao da se svedok usmeri na činjenicu da moje pitanje nije u vezi oružja, već da se odnosilo samo na uniforme.

SUDIJA ORIE: Da, ali rekli ste više od toga. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako se usredsredite, gospodine Berikoff, samo na uniforme koje ovi pojedinci na fotografiji nose, kako biste ih uporedili sa ovim gospodarima rata koje ste videli u Sektoru Jug?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Prilično su slične, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste primili bilo kakve informacije ili obaveštajne podatke od bilo koga da je bilo, u stvari, tih gospodara rata u Sektoru Jug?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam. Od 1991. godine kada sam radio u celiji za jugoslovensku krizu, znali smo da su postojale grupe gospodara rata, kao i njihove lokalne grupe, valjda, vojnika, možemo tako da ih nazovemo. Kada sam došao u Knin bio sam takođe ... dakle, bio sam generalno upoznat da je zapravo bilo grupa ... ne znam tačno kako da ih opišem, ali da, bilo je gospodara rata i vojnika koji su im bili lojalni.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste shvatali da gospodari rata nisu bili pod kontrolom HV-a?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Na osnovu čega ste to shvatili?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Na osnovu toga što sam znao da postoje ti gospodari rata i grupe vojnika koje su im lojalne, svuda je tako bilo od Somalije... gde god su lojalni gospodarima rata, a ne ostalima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, želeo bih da budem veoma konkretan kada je reč o situaciji u Sektoru Jug odmah nakon *Operacije Oluja*.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja shvatam da se tužiocu ne sviđa odgovor, ali pitanje je upravo postavljeno. On postavlja isto pitanje na drugačiji način, jer mu se ne sviđa odgovor koji je svedok dao. Ulažem prigovor na to.

TUŽILAC RUSSO: Nisam još postavio pitanje tako da ne postavljam isto pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, da li se gospodinu Russou sviđa odgovor ili ne, možda ćemo... on nam to možda nikada neće reći, ja ne znam. On još uvek nije postavio pitanje. Gospodine Russo, molim vas da se usredsredite na pitanje a ne na uvod u pitanje.

TUŽILAC RUSSO: Naravno, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li dati Pretresnom veću neku određenu lokaciju, bilo da je reč o gradu ili nekoj konkretnoj oblasti za koju mislite da je bila pod kontrolom gospodara rata odmah nakon *Operacije Oluja*?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Konkretno, ja bih rekao da je u gradu Oklaj bila grupa takvih ljudi, oni su nosili Rambo pantalone, ukrštene redenike, šarene marame na glavama i imali su veoma nevojničko držanje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Osim Oklaja, da li možete da navedete Pretresnom veću još neku drugu lokaciju za koju mislite da je bila pod kontrolom gospodara rata?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, područje oko Cetine, mislim da je bilo. Takođe područja oko Razvoda i Macura, viđao sam ih i tamo. Osim toga, ne sećam se drugih konkretnih imena u ovom trenutku, gospodine.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine predsedavajući, vidim da smo stigli do vremena kada pravimo pauzu.

SUDIJA ORIE: Rekli ste da vam je potrebno pola sata, gospodine Russo. Koliko vremena vam još treba?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Rekao bih još 15 minuta.

SUDIJA ORIE: To je više nego što ste rekli ranije. Predlažem da pokušate da zaključite u narednih šest do sedam minuta. Tada ćemo napraviti pauzu do 13.00 časova, a zatim nakon pauze biće prilike za pitanja Pretresnog veća, a možda i Odbrane. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, upravo ste nam naveli područja Cetine, Razvoda i Macure. 12. avgusta, mislim da ste rekli da su vas uhapsile hrvatske snage kada ste gledali razaranje u Cetini. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A posle toga, da li su vas odveli u policijsku stanicu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesu. Međutim, odveli su nas u policijsku stanicu ti vojnici tipa Rambo koji su imali redenike i tako dalje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li mislite da je policijska stanica Vrlike bila pod kontrolom gospodara rata?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne mislim, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li su te osobe koje su bile u sivim kombinezonima, takođe, bile u Cetini kada ste gledali razaranje?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Oni su bili na kontrolnom punktu kada smo pokušali da uđemo u područje Cetine, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ste takođe videli te osobe u sivim kombinezonima u području Macure?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, videli smo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste ikada videli ljude koje ste identifikovali kao gospodare rata kako se bore sa ili protiv trupa Hrvatske vojske ili tih osoba u sivim kombinezonima?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U vezi sa 9. avgustom, gospodin Kehoe, kao i gospodin Kuzmanović su vas pitali o incidentu u kojem ste bili zaustavljeni na kontrolnom punktu ispred Bribirskih Mostina od strane jednog pijanog vojnika. Da li se sećate toga?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, sećam toga.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I mislim da ste ih ponekad u svojim izjavama nazivali hrvatskim vojnicima, a takođe ste koristili termin "paravojne organizacije". Da li se ovo što sad govorite odnosi na ono isto, to jest na gospodare rata?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je bila kombinacija i jednog i drugog. Oni su bili i vojnici Hrvatske vojske kao i ove... prepostavljam, paravojne snage, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Shvatam. Pokušavam da saznam da li ste vi izjednačavali paravojne organizacije sa gospodarima rata?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Paravojne organizacije da, jesam, jer gospodari rata i bande spadaju u istu klasu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li sam dobro razumeo da vaš odgovor znači da su vojnici HV-a radili zajedno sa ovim grupama na kontrolnom punktu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja sam to tako shvatio da je tako bilo, ali to je bilo samo moje shvatanje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I vas su iz vozila izvukli pijani vojnici, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U unakrsnom ispitivanju gospodina Kuzmanovića kaže se da je došao jedan oficir za vezu Hrvatske vojske koji vas je spasio?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je taj oficir za vezu HV-a morao da se bori sa njima ili da preti na neki način tim pijanim vojnicima da vas oslobole?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Vodili su žučnu diskusiju. Međutim, na kraju dana oficir za vezu bio je u mogućnosti da uspešno pregovara sa njima i da nas odvede u štab.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li je oficir za vezu ...

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Oprostite što prekidam. Samo radi pojašnjenja, reč je samo o jednoj referenci u jednoj izjavi, a odnosila se na jednog pijanog vojnika. Mislim da se nije radilo o pijanim vojnicima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dozvolite mi da vas pitam, gospodine Berikoff ...

SUDIJA ORIE: Da li bi trebalo da se pitanje ponovo postavi. Da li ste razumeli da se pitanje odnosi na događaj kada ste rekli da ste videli jednog vojnika?

SVEDOK BERIKOFF: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda mislim da nema potrebe da se ponavlja pitanje. Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li je oficir za vezu Hrvatske vojske pretio oružjem pijanom vojniku da biste bili pušteni?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se da mu je pretio oružjem. Znam da je to bila jedna usijana rasprava. Da li je... ne mogu da se setim oružja, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodin Kehoe vas je pitao da li ste vi mislili da su hrvatske snage imale mogućnost da zaustave te gospodare rata. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, mislim da me je to pitao.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A vi ste u vašim izjavama nekoliko puta a i tokom vašeg svedočenja ovde govorili o nivou vlasti koji ste smatrali da ima major Jurić. Iz vaše perspektive, da li ste mislili da je major Jurić, da je hteo, bio sposoban da zaustavi ove gospodara rata?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Rekao bih da bi bilo izuzetno teško za majora Jurića da zaustavi ... ove gospodare rata i njihove... njihove trupe ili njihove sledbenike. Bili su veoma neposlušni i ponašali su se drugačije. Dakle, i njemu, takođe, bilo bi izuzetno teško, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Iz vaše perspektive, da li su ovi ratni komandanti bili bolje opremljeni naoružanjem nego hrvatske snage?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U nekim slučajevima jesu, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Takođe ste rekli tokom unakrsnog ispitivanja gospođe Higgins ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, želeo bih da postavim jedno pitanje. "Bolje su bili opremljeni naoružanjem nego hrvatske snage". Šta su oni imali više? Da li govorimo o količini ili o kvalitetu, a ako govorimo o kvalitetu, možete li nam reći šta su oni imali što hrvatske snage nisu imale?

SVEDOK BERIKOFF: Govorim o obe stvari, časni Sude, kako o količini, ali s vremena na vreme i o kvalitetu. Imali su različite vrste zapadne opreme, gospodine.

SUDIJA ORIE: To je meni još uvek isuviše nejasno. Da li je to ista vrsta naoružanja, ali modernije i iz zapadnih fabrika ili je to bila druga vrsta oružja?

SVEDOK BERIKOFF: Modernije oružje zapadne proizvodnje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Ukrao sam vam minut i po.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Rekli ste, gospodine Berikoff, tokom unakrsnog ispitivanja gospođe Higgins da je pismo koje ste dobili od Čermaka bilo šala i mislim da se sugerisalo da je vlast gospodina Čermaka bila potpuno neefikasna izvan Knina. Da li se sećate tog razgovora?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kada ste odvedeni u stanicu Vrlika, na osnovu čega su vas pustili iz policijske stanice Vrlika 12. avgusta? Govorimo nakon incidenta u Cetini.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Posle izvesnog vremena, pokazali smo pismo, pismo nam je uzeto i policajac je otisao, bio je odsutan i posle nekog vremena se vratio, vratio nam je pismo, i pod pratnjom smo otisli iz policijske stanice Vrlike i izvan sektora.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Poslednji dokazni predmet.

TUŽILAC RUSSO: Molim dokazni predmet Tužilaštva broj P363, stranicu broj 3.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mislim da ste rekli, gospodine Berikoff, da ste vi sačinili nekoliko izveštaja ...

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se. Ne verujem da je ... Možemo li da pokušamo, oprostite, sa dokaznim predmetom Tužilaštva broj P361. Izvinjavam se, ovo nisu tačni dokazni predmeti.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li se sećate incidenta, gospodine Berikoff, kada ste pokazali pismo gospodina Čermaka na kontrolnom punktu i vojnici HV-a su se raspravljali sa drugim vojnicima, kad su jedni priznavali ovlašćenja iz pisma a druga grupa nije? Da li se sećate toga?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete to da ispričate Pretresnom veću?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Otišli smo u područje Pakovog sela da pomognemo Kenijcima da evakuišu svoje posmatračko mesto. Na putu nazad smo zaustavljeni ... na našem putu nazad iz Pakovog sela u Knin zaustavili su nas na kontrolnom punktu. Tu su nas zadržali izvesno vreme. Pokazali smo pismo, telefonirali su, prepostavljam, u svoj operativni centar ili gde god. Jedan gospodin je došao ... došao je jedan oficir. Došlo je do rasprave između ove dvojice ljudi u vezi sa pismom i da li je potpis na pismu ili ime na samom pismu, osoba koja ima ovlašćenja. Neki su rekli da ima, drugi su rekli da nema. Posle izvesnog vremena, konačno smo pomenuli ime majora Jurića i vrlo ubrzo nakon toga bilo nam je dozvoljeno da nastavimo put.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo ...

TUŽILAC RUSSO: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Mislim da ste nadoknadili i više od vremena koje sam vam ukrao. Sada ćemo da napravimo pauzu. Mogu li da obavestim strane da Pretresno veće smatra da možemo da završimo svedočenje ovog svedoka danas. To će značiti da vam je vreme ograničeno. Pretresno veće takođe može da ima neka pitanja za svedoka. Idemo na pauzu i nastavićemo u 13.05 časova.

(pauza)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Imam pitanje za strane. Dokazni predmet Odbrane broj D735 je list sa dodatnim informacijama, koji je uvršten pod pečatom. Da li postoji bilo koji način ... Nismo u potpunosti istražili razloge, ali da li postoji način da redigovana verzija može da bude dostupna javnosti?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, mi smo pripremili redigovanu verziju. Možemo da je učitamo, koja je za Pretresno veće, ako je to ...

SUDIJA ORIE: U redu. Onda ćemo da se bavimo dokumentom tako da javni karakter ovog suđenja, u meri u kojoj je to moguće, bude zagarantovan.

ADVOKAT KEHOE: Ja verujem da govorimo... Mislim da smo na istoj strani kada je u pitanju ta redigovana verzija. Nemam prigovor na to redigovanje.

SUDIJA ORIE: Drago mi je da to čujem. Da li ima dodatnih pitanja pre nego što Pretresno veće postavi pitanja svedoku? Gospodine Kehoe, izvolite.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U odnosu na neka od pitanja koja vam je postavio gospodin Russo u dodatnom ispitivanju, a radilo se o tenkovima koji su prolazili kroz grad 5. avgusta, ja ću vam pročitati šta piše u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P744. Rekli ste da je osam tenkova prolazilo kroz Knin 5. avgusta u 6.10 časova ujutro i jedan BOV, BOV je oklopni transporter ... ili APC, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. To je oklopni transporter na kom je postavljen top.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Način na koji ste to izneli ... pre nego što pređemo na to, oklopne mehanizovane jedinice, oklopne jedinice koje su se kretale kroz područje, kretale su se zajedno sa pešadijom, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. To je uobičajeno u tom slučaju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Najefikasniji način da se izvede sistem tenkova jeste da imate protivoklopni raketni sistem. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I kada izvedete tu vrstu sistema, dakle, tenkova i pešadiju, otišli biste... odnosno, pokušaćete da odete u unapred određeno područje, oblast o čemu ste govorili u dodatnom ispitivanju, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, to sam rekao gospodinu Russou.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I dakle, to mesto koje je unapred određeno mogao bi da bude most ili raskrsnica. Zar nije tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Neka vrsta zagušenja, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Zato što bi to bilo važno mesto za vaše ljude koji su koristili artiljeriju, da bi mogli da naciljaju.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bilo bi i isto tako bi to trebalo unapred pozicionirati kao cilj.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste u vašoj izjavi, kao odgovor na neka od pitanja koja vam je postavio gospodin Russo o tome da li je korišćena odgovarajuća municija za razaranje. Kada ste govorili u svojoj izjavi ... to je dokazni predmet Odbrane broj D284 ... u vezi sa korišćenjem oružja i municije za uništavanje zgrada i objekata, ono što ste mislili pod "uništavanjem" jeste da te zgrade više ne mogu da se koriste. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je ono što sam rekao, s obzirom na moju definiciju razaranja. To su bili objekti u kojima se nije moglo stanovati, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U kojima se ne može stanovati ili su neupotrebljivi, kao što su objekti komunikacije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ako su znali gde su se nalazili objekti za komunikaciju, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada koristite izraz "razaranje" ne govorimo o sravnjivanju sa zemljom zgrade slično građevini [manastir] Monte Cassino u Drugom svetskom ratu. Govorite samo da je objekat neupotrebljiv, na primer, za komunikacione svrhe?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodin Russo je govorio o ovim detonacijama iz vazduha. Vi niste videli bilo kakvu paljbu iz vazduha [Air Burst], zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dakle, u vezi sa ovim gospodarima rata, recite mi, gospodine ... to je dokazni predmet Odbrane D728, a to je niz karata i sigurno nećemo da prolazimo kroz sve to ... videli ste niz ofanziva koje su se dešavale od 1994. do jeseni 1995. godine. Znali ste da je general Gotovina bio komandant tih snaga Hrvatske vojske dok su se kretale kroz Bosnu, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam. I to sam saznao iz raznoraznih sastanaka koje sam imao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi ste takođe doznali da je bilo borbi u Bosni, u jesen 1995. godine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Bilo je na celom području Livanjskog polja, Bosanskog Grahova, područja Bihaća i tako dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, takođe ste bili upoznati, na osnovu obaveštajnih podataka, da su postojale jedinice domobrana, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Neki od njih koji su živeli u Krajini vratili su se tamo?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, da li ste znali da je oko 70.000 pripadnika tih jedinica demobilisano otprilike 9. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja sam nisam znao broj. Znao sam ... da li ste rekli da su bili mobilisani ili demobilisani?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Demobilisani otprilike oko 9. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Znao sam da je po svoj prilici bila demobilizacija. Ali nemam podatke, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste znali da su se neke demobilisane snage domobrana vratile na to područje, da su bili naoružani i da su bili u maskirnim uniformama i na osnovu onoga što ste videli ... da su se svetili na svoj način?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, kada ste postavili ovo pitanje svedoku, možda da nam kažete kako vi vidite da li je neko delo učinjeno iz osvete ili ne. Objasnite to svedoku.

ADVOKAT KEHOE: Možda da to prepustim svedoku.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tokom vašeg svedočenja govorili ste više puta da ste videli akte osvete. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada ste rekli da ste to videli, da li ste zaključili da ovi ljudi koji su se vraćali iz tih domobranskih demobilisanih jedinica, dakle, da li su to pojedinci koji su dolazili, dolazili da se osvete?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je moguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I još samo jedno, poslednje pitanje, gospodine, u vezi sa pitanjima koje je pokrenuo gospodin Kuzmanović, a tiču se gospodina Jurića i tih sivih kombinezona. Kada ste videli ljude koji su pljačkali, palili, dakle, stvari koje ste videli ... ja to ne dovodom u pitanje, gospodine Berikoff ... rekli ste da su bili u maskirnim uniformama, i niste znali da li su bili pripadnici vojne policije Hrvatske vojske ili neki od ovih ljudi ... iz demobilisanih jedinica koji su se vraćali i radili ono što su radili iz osvete. Nije li to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hvala, gospodine Berikoff.

ADVOKAT KEHOE Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kehoe. Gospođo Higgins?

ADVOKATKINJA HIGGINS: Nemam pitanja. Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Nemam pitanja, časni Sude.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Sudija Kinis ima jedno ili nekoliko pitanja za vas, gospodine Berikoff.

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA KINIS: Gospodine Berikoff, da se vratimo na vašu izjavu, dokazni predmet Tužilaštva broj P739, 4. stranica, drugi paragraf odozdo. Vi ste ovde pomenuli da je major Jurić rekao vama i kapetanu Hillu tokom jednog od sastanaka posle *Operacije Oluja* da je njegov zadatak bio da očisti područje i da obezbedi da četnici neće moći da se vrate u područje. Možete li, molim vas, da objasnite kako ste shvatili formulaciju "da obezbedi da četnici neće moći da se vrate u područje", da li se to odnosilo na Srbe ili osobe srpske nacionalnosti uopšte ili je to samo pitanje osvete nad posebnim grupama ili ratnim grupama? Hvala.

SVEDOK BERIKOFF: Da, časni Sude: Kako sam ja shvatio, reč "četnici" se odnosila na svakog Srbina, bez obzira da li je vojnik, civil, muškarac, žena, dete. To je jednostavno bio opšti termin kojim se koristila većina Hrvata da opiše etničku pripadnost jednog Srbina.

SUDIJA KINIS: Hvala vam na odgovoru. Sledeće pitanje odnosi se na 3. paragraf na istoj stranici. Tu ste spomenuli rečenicu: "Većina paljevinu i pljačkanja je urađena sa znanjem Čermaka i njegovih oficira." Moje pitanje je sledeće: molim vas da razjasnите šta podrazumevate pod rečima "njegovi oficiri." Da li znate nekog direktno podređenog, vojno podređenog njemu?

SVEDOK BERIKOFF: Tako sam shvatio na osnovu sastanaka generala Čermaka sa generalom Forandom i odgovora koje je dao general Čermak generalu Forandu da je on obavestio svoje trupe. Obaveštavajući svoje snage, prepostavljam da je takođe obavestio i svoje oficire, gospodine.

SUDIJA KINIS: Jedno kratko pitanje u vezi vaše izjave, D284, 15. stranica, redovi od 23 do 27. Pomenuli ste da su Hrvati isključili vodu UN bazi i Kninu. Šta vi mislite zašto je to urađeno? Da li je urađeno namerno ili zbog toga što su vodovodne cevi bile oštećene ili je urađeno samo da bi se stvorili problemi bazi Ujedinjenih nacija?

SVEDOK BERIKOFF: Mislim da se radilo i o jednom i o drugom, časni Sude. U početku su Hrvati tražili pomoć od majora Bellerosea da pomogne u popravljanju vodovoda. Posle toga, bilo je slučajeva kada su isključivali i uključivali vodu povremeno i to je trajalo neko vreme. Zatim je voda ponovo došla. Zato mislim da je kombinacija i jednog i drugog, časni Sude.

SUDIJA KINIS: Hvala vam puno.

SUDIJA ORIE: Gospodine Berikoff, i ja takođe imam nekoliko pitanja za vas. Mislim da ste u vašem svedočenju rekli da ste kasnije saznali da se 29. jula mnogo lokalnih radnika Ujedinjenih nacija nije pojavilo na poslu, i da je zapravo razlog bio jer su počeli da se evakuišu. Možete li da nam kažete od koga ste saznali to i šta ste tačno saznali o evakuaciji? Već ste nam rekli nešto o tome. Ali da je ovo bilo pod uticajem vlasti Vojske Republike Srpske Krajine, i da li možete da nam kažete nešto detaljnije ono što ste saznali i od koga ste saznali, i šta je to tačno bilo?

SVEDOK BERIKOFF: Govorilo se o evakuaciji nekoliko dana pre ofanzive. Informacije su došle od brojnog lokalnog stanovništva, koje je govorilo da su čuli da se očekuje početak ofanzive. Isto tako sam iz Zagreba doznao da će doći do ofanzive. Jednom kada sam otisao u Primošten i na putu nazad saznao sam da je došlo do prisilne mobilizacije od strane Vojske Republike Srpske Krajine. Na mnogim raskrsnicama stajali su vojnici, bili su naoružani, nosili su ruksake i tako dalje. Kada sam pitao ... kada smo se zaustavili i pitali neke od njih šta se dešava, oni su rekli da su mobilisani i da je ljudima rečeno da napuste to područje jer postoji mogućnost da dođe do ofanzive, gospodine.

SUDIJA ORIE: Kada kažete da je ljudima rečeno da napuste svoje područje, da li vam je neko rekao nešto preciznije i ko?

SVEDOK BERIKOFF: Ne znam, časni Sude. Ne znam, gospodine.

SUDIJA ORIE: Da. Da li sam dobro razumeo da su onda i vojno sposobni muškarci trebali da odu, jer su bili mobilisani i da su i civili isto tako trebalo da se isele?

SVEDOK BERIKOFF: To je tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Rekli ste da ste informacije dobili od brojnih meštana. Da li ste čuli od njih direktno ili na koji način ste dobili informacije od tog lokalnog stanovništva?

SVEDOK BERIKOFF: Da, mislim da sam dobio od meštana, časni Sude, od onih zaposlenih koji su došli u bazu i obavestili me da drugi odlaze.

SUDIJA ORIE: U redu. Kada ste putovali i kad ste videli tu prisilnu mobilizaciju, da li ste saznali nešto od meštana izvan krugova Ujedinjenih nacija?

SVEDOK BERIKOFF: Samo sam čuo glasine, časni Sude. Nisam čuo ništa konkretno.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovoru. Mogu li da vas zamolim da pogledate vašu treću izjavu, to je ona dugačka izjava. I molio bih vas da pogledate 14. stranicu, poslednju rečenicu, gde kažete da je "taj isti doktor sada želeo našu pomoć u evakuaciji žrtava iz kninske bolnice zbog toga što su Hrvati, kao prvo, granatirali bolnicu, a kao drugo, zauzeli bolnicu, i on se plašio šta bi moglo da se desi sa srpskim pacijentima koji su sada pod kontrolom Srba". Ne razumem u potpunosti šta ste mislili konkretno poslednjim delom ove rečenice?

SVEDOK BERIKOFF: Po mom najboljem sećanju, časni Sude, doktor se bojao da kada HV preuzme bolnicu, da su oni koji su bili srpski pacijenti bili u opasnosti.

SUDIJA ORIE: Da. Ali, poslednje deo rečenice glasi: "srpski pacijenti koji su sada pod kontrolom Srba." Dok vi kažete su bolnica zauzeli Hrvati. Šta onda treba razumeti pod time da su bili pod kontrolom Srba?

SVEDOK BERIKOFF: A ne sećam, gospodine, oprostite.

SUDIJA ORIE: Da li postoji šansa da je to samo greška, da ste nameravali da kažete da su sada pod kontrolom Hrvata?

SVEDOK BERIKOFF: To je moguće, časni Sude. Ne sećam se u ovom trenutku.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovoru. Onda ... Dozvolite mi da pronađem pre nego što postavim pitanje ... Samo trenutak, molim vas. Kada vam je postavljeno pitanje o granatiranju da li je ono bilo neselektivno ili ne i kako ste došli do svog mišljenja o tome, to je na stranici 7.649, to je referenca za strane, rekli ste: "I tada sam došao do vlastite procene da to nije bilo neselektivno, kao što su to drugi ljudi rekli." Nije mi bilo jasno na koga ste mislili kada ste rekli: "kao što su to drugi ljudi rekli."

SVEDOK BERIKOFF: Drugi ljudi o kojima govorim su ljudi kao što su general Leslie, general Forand, drugi ... i drugi vojnici Ujedinjenih nacija, tu uključujem i sebe tokom moje početne procene, kada je tek počela ofanziva. Kada sam otišao u Sarajevo imao sam priliku da na miru pogledam stvarnu kartu plana grada Knina i da vidim one mete koje su, u stvari, pogodene i koje su zaista bile vojne mete, gospodine.

SUDIJA ORIE: Da li moram da shvatim da ste vi međusobno razgovarali sa ljudima koje ste upravo pomenuli i...

SVEDOK BERIKOFF: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: ...o tome da li je to granatiranje bilo neselektivno, da ili ne?

SVEDOK BERIKOFF: To je tačno, časni Sude, da.

SVEDOK BERIKOFF: Hvala za taj odgovor. U svom iskazu tvrdite kako vam je ispričano kako su bile uništavane kuće: zapali se sveća, uključi plin i ode. Vi ste se upoznali sa nekim hrvatskim vojnicima koji su vam ovo rekli. Da li možete da budete konkretniji - gde, kada, pod kojim okolnostima?

SVEDOK BERIKOFF: Ponekad su nas zaustavljali na kontrolnom punktu i imali smo priliku da razgovaramo sa vojnicima koji su bili na kontrolnom punktu i mi smo pitali kako su se razarala neka od ovih mesta, ako je to radeno namerno, i tada su nam to ispričali. Jedan od vojnika konkretno, ne sećam se lokacije, ali jedan vojnik nam je konkretno rekao da je to bila jedna od metoda, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li ste to čuli jedanput, govorite o konkretnom hrvatskom vojniku ili vam je to u više navrata rečeno?

SVEDOK BERIKOFF: Čuo sam par puta. Bilo je i drugih objašnjenja, da je bilo problema sa strujom i da je to onda uništavalo kuće, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. U vašem svedočenju takođe smo čuli da su neke kuće civili, vojnici ili policija obeležavali kao hrvatske kuće i da one nisu bile dirane. Možete li da nam kažete da li ste primetili oznake na kućama ili ste posmatrali kako obeležavaju kuće?

SVEDOK BERIKOFF: I jedno i drugo, časni Sude. Ponekad bismo se vozili kroz to područje i videli bismo oznake na kućama. U drugim prilikama, mi bismo videli kako civilna policija ili vojnici HV-a stavljaju oznake na kuće koje ne treba dirati, gospodine.

SUDIJA ORIE: Da. Da li ste uzeli u obzir kada ste rekli da te kuće nisu dirane da su i uništene i spaljene kuće imale slične oznake, ali nisu više bile vidljive, nakon uništenja?

SVEDOK BERIKOFF: To je možda tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li ste videli nedirnute kuće bez takvih oznaka tamo gde je bilo razaranja kuća velikih razmara?

SVEDOK BERIKOFF: Jesam jednom prilikom, da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li ste primetili situacije kada ... recimo u nekom selu ili u nekom konkretnom području, gde su sve nedirnute kuće bile označene, kao što ste nam objasnili?

SVEDOK BERIKOFF: Ne, nisam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dakle, bilo je uvek neoznačenih kuća koje nisu bile dodirne?

SVEDOK BERIKOFF: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Možete li da procenite, ili da ocenite, šta bi bilo pravilo a šta izuzetak: da je većina neoštećenih kuća bila obeležena a samo mali broj njih oštećen, ili da je samo mali broj kuća bilo obeležen a da većina neoštećenih kuća nije bila obeležena?

SVEDOK BERIKOFF: To je bila moja procena da je to bio izuzetak. To se dešavalo širom sektora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dakle, izuzetak je bio u tome da je većina nedirnutih kuća bilo obeleženo, a da je samo malo neobeleženih ostalo nedirnuto?

SVEDOK BERIKOFF: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dakle, rekli ste da su ih obeležavali civili, vojnici ili policija. Da li ste primetili oznake sve tri ove kategorije?

SVEDOK BERIKOFF: Da, jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: A da li se sećate da li su oni zajedno obeležavali, civili sa vojnicima ili civili i policija, ili vojnici i policija? Da li možete da nam kažete koliko često ste to videli i kako se to radilo?

SVEDOK BERIKOFF: To se radilo širom sektora i ja sam to redovno viđao dok sam putovao kroz sektor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li su to uvek bili ili civili ili policija ili vojnici, ili biste videli zajedno policiju sa civilima i vojnicima ili sve tri grupe zajedno?

SVEDOK BERIKOFF: Svi tri grupe zajedno s vremena na vreme, u zavisnosti od toga gde sam bio u sektoru. Ako su bili samo civili u tom području, konkretno oko Obrovca i doline Velebita ili u planinskom području, tada su bili samo civili. U drugim područjima bile su sve tri grupe zajedno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Kada govorite o vojnicima, videli smo da su vojnici mogli da budu identifikovani na različite načine. Kada ste ih vi videli, da li ste uvek bili uvereni na osnovu njihovih uniformi i možda oznaka da su to bili vojnici regularnih trupa ili da li je bilo izvesnih sumnji u vezi s tim? Da li su možda bili pripadnici paravojnih snaga ili vojnici koji više nisu bili u svojim jedinicama?

SVEDOK BERIKOFF: To je bilo moguće, časni Sude. Bilo je slučajeva kada su pripadnici paravojnih snaga nosili delove uniforme, da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: I, takođe, da li je to bilo moguće kada su nosili kompletne uniforme?

SVEDOK BERIKOFF: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li su ti vojnici nosili uobičajeno oružje koje su nosili obični vojnici ili su bili nenaoružani?

SVEDOK BERIKOFF: Nosili su oružje koje su imali obični vojnici, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dakle, ista pitanja se odnose na identifikaciju policije koja je bila uključena u ovo obeležavanje. Da li ste mogli da identifikujete o kojoj je vrsti policije reč i na osnovu čega?

SVEDOK BERIKOFF: Pa, policija je bila u maskirnim uniformama ili sivim kombinezonima, a civilna je nosila plavkasto sive pantalone i košulje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovorima. I jedno poslednje pitanje, kada je reč o oružju paravojnih snaga ili sila, ili osoba za koje ste mislili da su delovali pod komandom lokalnih gospodara rata, rekli ste nam da je oružje koje su koristili, kako po količini, tako i po kvalitetu, bilo bolje. Koje ste vrste naoružanja najvećeg kalibra videli u rukama ovih pojedinaca?

SVEDOK BERIKOFF: Video sam ručni bacač raketa zapadne proizvodnje. Takođe, naoružanje, kao što su mitraljezi kalibra 50, koji su, takođe bili mitraljezi zapadne proizvodnje gospodine.

SUDIJA ORIE: Niste videli minobacače?

SVEDOK BERIKOFF: Nisam primetio minobacače da su bili zapadne proizvodnje. Oni su bili jugoslovenske proizvodnje ili sistemi naoružanja bivše Jugoslavije, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dozvolite mi da se uverim da sam razumeo vaš poslednji odgovor. Oni su imali minobacače?

SVEDOK BERIKOFF: Imali su minobacače, da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ali to su bili minobacači lokalne proizvodnje a ne tipovi zapadnog minobacača?

SVEDOK BERIKOFF: To je tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li imate predstavu kojeg su bili kalibra?

SVEDOK BERIKOFF: Pa, bili su oko 80 milimetara. Imali su, takođe, i manje kalibre, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nisu imali minobacače kalibra 120 milimetara?

SVEDOK BERIKOFF: Ja ih lično nisam video, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovorima. Da li ima nekih dodatnih pitanja?

ADVOKATKINJA HIGGINS: Imam samo tri kratka pitanja koja su proistekla iz pitanja sudskega Kinisa.

SUDIJA ORIE: Izvolite. Da li mogu da čujem da li druge strane imaju pitanja?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude, nemamo pitanja u ime generala Gotovine.

SUDIJA ORIE: A vi, gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Nemamo pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, šta možemo da očekujemo od vas? Ništa. Onda gospođa Gillian preuzima scenu.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKATKINJA HIGGINS

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Gospodine Berikoff, veoma kratko. Kada je reč o pitanju koje je pokrenuo časni sudija Kinis o gospodinu Čermaku, da li je ispravno da se kaže da je referenca u vašoj izjavi zasnovana na informacijama iz druge ruke koju ste dobili od generala Foranda sa sastanka na kom vi niste bili prisutni u vezi sa tim pitanjem. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja sam bio na jednom sastanku gde je to pokrenuto, gospođo. Nisam bio učesnik sastanka. Samo sam bio tamo. Osim toga, da, to je tačno, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Vi i ja juče smo razgovarali o tom konkretnom pasusu i, u stvari, vi ste potvrdili da niste identifikovali ono što ste ste mislili pod trupama. Da li se sećate?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, sećam se, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: A sigurna sam da niste u poziciji da to uradite ni danas?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je, gospođo.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Juče ste mi potvrdili da niste ni videli ni čuli za bilo koji dokument ili naređenje koji je izdao gospodin Čermak upućen bilo kojim snagama, bilo da se radilo o vojsci ili policiji. Da li je to tačno, gospodine Berikoff?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U kom kontekstu, gospođo?

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: U kontekstu da vi niste videli nikakva naređenja koja je izdao gospodin Čermak bilo kojoj policijskoj jedinici ili vojnoj jedinici, o čemu smo razgovarali juče?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospođo. U pravu ste.

ADVOKATKINJA HIGGINS – PITANJE: Hvala vam, gospodine Berikoff.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodo Higgins. Želim da kažem stranama da ne koristim vaša lična imena kao što sam greškom uradio pre nekoliko minuta. Znam vas sve, naravno, poimence, i mogao bih sad svakog ponaosob da pomenem i da tako zadovoljim pravila, ali neću to učiniti. Ako nema više pitanja, onda, gospodine Berikoff, ovim je završeno vaše svedočenje. Barem nije potrajalo do četvrtka, ali bez obzira na to, ipak trajalo je tri puna dana i vi ste odgovorili na sva pitanja strana i Pretresnog veća. Želeo bih da vam se puno zahvalim što ste svedočili pred ovom Sudom i želim vam srećan povratak kući.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Hvala vam puno, časni Sude, kao i Odbrani i Tužilaštvu. Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospođo poslužiteljko, molim vas da gospodina Berikoffa ispratite iz sudnice.

(*svedok napušta sudnicu*)

SUDIJA ORIE: Imamo još pet minuta. Da li postoje ... da li ima bilo kakvih proceduralnih pitanja kojim bismo mogli da se pozabavimo u ovih pet minuta, a koja su hitna, tako da bismo mogli da iskoristimo ovih pet minuta jer nema smisla da pozovete sledećeg svedoka za pet minuta.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ne bih rekao da je ovo pitanje hitno. Međutim, želeo bih da se ponovo osvrnemo na belešku sa pripremnog sastanka jer je Pretresno veće ranije pokrenulo to pitanje. Ja samo želim da se uverim da smo dobili jasne smernice od Pretresnog veća i da jasno shvatamo šta je Pretresno veće želelo da uradi s tim. Naravno, kao što Pretresno veće zna, postoji nekoliko razloga zbog kojih smo sastavili beleške na pripremnim sastancima, tako da se tu često uključuje dosta materijala koji ne potпадaju pod razjašnjenja i ispravke prethodnih izjava. Da li Pretresno veće želi da se i te informacije, takođe, prilaže ili treba da se izuzme i da imamo dve izjave ... ili dve zabeleške sa pripremnih sastanaka sa svedokom?

SUDIJA ORIE: Ne. Kako stvari stoje u ovom trenutku, prepostavljam da će Tužilaštvo na osnovu pripremnih beležaka da traži korekcije, dodatke i tako dalje što smatram najrelevantnijim. Takođe, prepostavljam da ove informacije koje su sadržane u pripremnim beleškama uglavnom su tu da bi se Odbrane obavestile da je to ono što vam je rekao svedok tokom pripremnih sastanaka za koje vi smatrate da u tom trenutku nisu relevantne, ali ipak prepustate Odbrani da vidi da li tu ima oslobođajućih elemenata ili stvari o kojima oni drugačije procenjuju relevantnost. I zbog toga, kao što ste ranije rekli, gospodine Russo, trebalo bi da se u usmenom svedočenju bavite svim pitanjima od značaja za izvođenje dokaza Tužilaštva i izostaviti sve što mislite da ne bi pomoglo Pretresnom veću u konačnom donošenju odluka koje ovo Pretresno veće treba da doneše. Postoji nekoliko načina da se time bavimo. Naravno, možete da se konsultujete sa Odbranom i da kažete: želimo da pokrenemo ova i ova i ova pitanja, da li smatrate da postoje i druga pitanja koja su relevantna pa je potrebno da i njih razmotrimo, i onda naravno, da se razmotri da li biste ili ne biste to dodali. Ne očekujem da ponudite beleške sa pripremnih razgovora jer mogu da sadrže barem neke informacije koje možda ne smatrate da su relevantne i da nemaju nikakvu dokaznu vrednost. U isto vreme, to može biti, kao što se desilo danas, da Odbrana smatra da postoje pitanja kojih se vi niste dotakli, a jesu relevantna, i zato oni traže da se oslanjaju na ove beleške sa pripremnih sastanaka. Dakle, tu ponovo može da se koristi nekoliko tehnika. Ako je reč o jednom redu, onda taj red može da pročita zastupnik za zapisnik, a mi ćemo čuti odgovor svedoka. Ponekad, ako je reč o dužem tekstu, onda, naravno, praktičan način može da bude da se ponudi ta pripremljena beleška na usvajanje. Ja sigurno ne ohrabrujem Odbrane da to rade. Ako se gospodin Russo bavio svim važnim temama i ako možemo da nastavimo sa radom bez dodatne papirologije, onda prepostavljam da bi u takvim okolnostima imalo smisla da tako radimo. To bi bio moj vrlo praktičan savet po ovom pitanju.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ako ima bilo kakvih komentara u vezi sa ovim, naravno, saslušaćemo i prilagodićemo svoje smernice. Ne čujem bilo kakve komentare. Završavamo sa radom i nastavljamo sutra, 4. septembra u 9.00 časova u sudnici broj 3.

Sednica je završena u 13.46 h

Nastavlja se u četvrtak, 4. septembra 2008. godine u 9.00 h.

